

OP Företagsbanken Abp:s delårsrapport
1.1–30.9.2016

OP Företagsbanken Abp:s delårsrapport 1.1–30.9.2016

- Koncernens resultat före skatt var 400 miljoner euro (514). Räntabiliteten på eget kapital var 11,1 % (16,4).
- Bankrörelsens resultat före skatt minskade till 189 miljoner euro (259) då nettointäkterna från placeringsverksamheten minskat. Utlåningen växte under rapportperioden med 6,4 % till 17,4 miljarder euro (16,4). I resultatet ingår nedskrivningar av fordringar för 13 miljoner euro (19).
- Skadeförsäkringens resultat före skatt minskade till 199 miljoner euro (225) då nettointäkterna från placeringsverksamheten minskat. Den operativa totalkostnadsprocenten var 86,5 (86,3).
- Resultatet före skatt för Övrig rörelse var 11 miljoner euro (28). Likviditeten och tillgången på finansiering förblev goda.
- CET1-kapitaltäckningen var 14,5 % (14,1) då målet var 15 %.
- Utsikterna oförändrade: OP Företagsbankskoncernens resultat före skatt väntas bli klart mindre än resultatet från kvarvarande verksamheter 2015.

	1-9/2016	1-9/2015	Förändring, %	1-12/2015
Resultat före skatt, milj. €				
Bankrörelse	189	259	-27,0	334
Skadeförsäkring	199	225	-11,5	267
Övrig rörelse	11	28	-60,3	23
Koncernen totalt	400	514	-22,2	625

Som jämförelsetal för resultatet har använts talen för kvarvarande verksamheter för motsvarande perioder 2015. För balansräkningstal och andra tal av tvärsnittstyp har som jämförelsetal använts talet vid slutet av 2015 om inte annat nämns.

Ekonomiska mål*	1-9/2016	1-9/2015	1-12/2015	Mål
Räntabilitet på eget kapital, %	11,1	16,4	14,8	13
CET1-kapitaltäckning, %	14,5	13,7	14,1	15
Bankrörelsens kostnads-intäktsrelation, %	34,6	26,7	27,0	< 35
Skadeförsäkringens operativa totalkostnadsprocent **	86,5	86,3	87,3	< 92
Skadeförsäkringens operativa driftskostnadsprocent	17,6	17,4	17,7	18
Skadeförsäkringens solvensprocent (Solvens II) med beaktande av övergångsbestämmelser	162		158	
Skadeförsäkringens solvensprocent (Solvens II), utan inverkan av övergångsbestämmelser	146	152	139	120
AA-rating av minst två ratinginstitut eller ratingarna åtminstone på samma nivå som huvudkonkurrenterna	2	2	2	2
Utdelningsförhållandet minst 50 % av räkenskapsperiodens resultat förutsatt att CET1-kapitaltäckningen är 15 %. Utdelningsförhållandet är 30 % av räkenskapsperiodens resultat tills CET1 på 15 % har nåtts.			30	≥ 50 (30)

* OP Företagsbanken Abp:s ekonomiska mål uppdateras före slutet av året.

** De operativa nyckeltalen inkluderar inte ändringar i beräkningsgrunden eller avskrivningar av immateriella tillgångar som uppkommit i samband med företagsköp.

OP Företagsbanken Abp:s delårsrapport 1.1-30.9.2016

Innehåll

Omvärlden.....	3
Koncernens resultat.....	4
Viktiga händelser i januari–september.....	5
Koncernens kapitaltäckning.....	6
Ratingar.....	7
Koncernens riskposition.....	7
Segmentens resultat.....	10
Bankrörelse.....	10
Skadeförsäkring.....	12
Övrig rörelse	14
Koncernens strukturarrangemang.....	15
Personal och ersättningar	15
Utsikter för återstoden av året	15
Resultaträkning.....	16
Rapport över totalresultat.....	16
Balansräkning.....	17
Rapport över förändringar i eget kapital	18
Kassaflödesanalys.....	19
Uppgifter enligt rörelsesegment	20
Noter.....	22

Omvärlden

Den globala ekonomin växte under det tredje kvartalet fortfarande långsamt. Förtroendeindikatorerna förbättrades och den osäkerhet som den brittiska EU-folkomröstningen förorsakade på finansmarknaden jämnade ut sig under slutet av rapportperioden. Brexit och många andra ekonomiska och politiska risker förmörkar dock fortfarande utsikterna. Inom euroområdet var den ekonomiska tillväxten fortsatt dämpad. Inflationen ökade något och var 0,4 procent.

Europeiska centralbanken fortsatte enligt planerna med det köpprogram för värdepapper som den utvidgat på våren. I september meddelade centralbanken att den utreder åtgärder för att trygga genomföringen av programmet.

Marknadsräntorna fortsatte att sjunka något i juli efter den brittiska folkomröstningen. Som lägst var räntorna i slutet av september då finska statens kapitalkrav på 10 års lån var negativt.

Ekonomin i Finland växte fortfarande långsamt med hemmamarknaden som drivkraft. Byggverksamheten var fortfarande livlig och detaljhandels försäljning ökade. Investeringarna har ökat främst tack vare den kraftiga tillväxten inom byggverksamheten i år. Arbetslösheten fortsatte att minska och hushållens förtroende förbättrades. Exporten var fortfarande svag. Industrins förtroende stärktes dock.

Inom euroområdet växer ekonomin i den närmaste framtiden fortfarande stabilt, men långsamt. Inflationen ökar något. Ekonomin i Finland återhämtar sig under den närmaste tiden långsamt med stöd av hemmamarknaden. Europeiska centralbanken fortsätter med sin stimulerande politik och räntorna hålls exceptionellt låga. Många ekonomiska och politiska risker förmörkar fortfarande utsikterna.

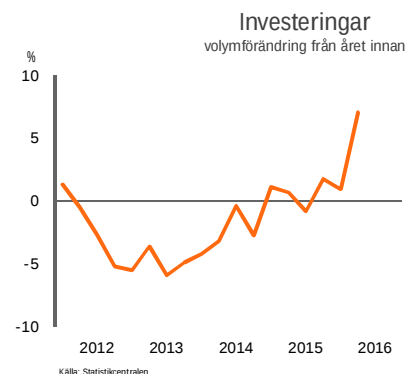
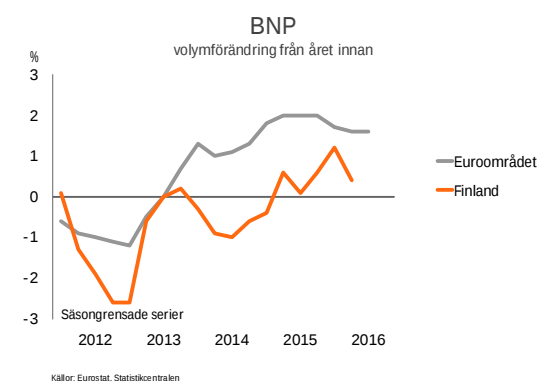
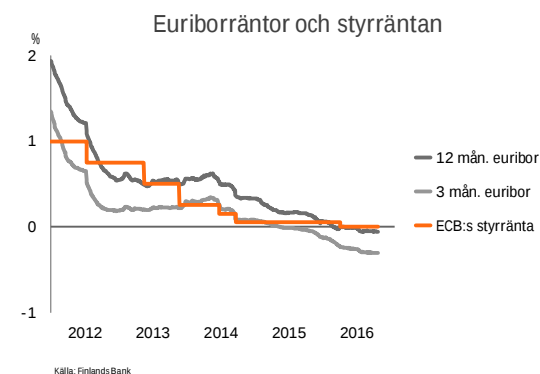
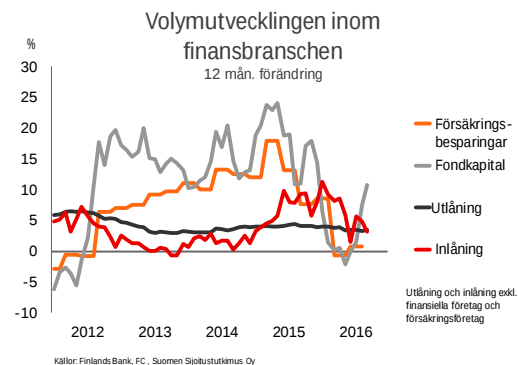
Utlåningen till hushållen ökade under det tredje kvartalet med 2,8 procent och jämfört med fjolåret var uttagen av bolån speciellt livlig. Utlåningen till företag och bostadssammanslutningar ökade med 4,5 procent under ett år. Enligt bankbarometern beräknas efterfrågan på krediter till både hushåll och företag öka under återstoden av året jämfört med fjolåret.

Inlåningens årliga tillväxt avtog till cirka 3,1 procent under det tredje kvartalet. I synnerhet minskade tillväxten av inlåningen från den offentliga sektorn och från företag. Inlåningen från hushåll ökade med 3,8 procent från fjolåret, och årstillväxten piggnade klart till under det tredje kvartalet.

Värdet av de i Finland registrerade placeringsfonderna ökade under det tredje kvartalet med 5,5 procent till 102,6 miljarder euro, vilket är ett nytt alla tiders rekord. En tredjedel av värdeökningen kommer från nettoteckningar och resten beror på den gynnsamma marknadsutvecklingen. Försäljningen av livförsäkringar har piggnat till, men till följd av den svaga inledningen på året är premieinkomsten för januari–september fortfarande 32 procent lägre än för samma period i fjol.

Skadeförsäkringens premieinkomst ökade i januari–september med 0,7 procent. Försäljningen av lagstadgade olycksfallsförsäkringar, som utvecklades svagt under början av

året, piggnade till på sommaren. Å andra sidan har ersättningarna också ökat jämfört med i fjol.

Koncernens resultat

Milj. €	1-9/ 2016	1-9/ 2015	Föränd- ring, %	7-9/ 2016	7-9/ 2015	Föränd- ring, %	1-12/ 2015
Räntenetto	177	164	8,0	60	56	7,7	220
Försäkringsnetto	398	383	3,9	142	136	4,9	507
Provisionsintäkter, netto	11	31	-65,6	3	11	-67,4	37
Nettointäkter från placeringsverksamhet	154	272	-43,4	71	63	13,0	319
Övriga rörelseintäkter	30	21	44,7	9	7	29,4	29
Andel av intresseföretagens resultat	1	0		0	0		0
Intäkter totalt	771	871	-11,4	286	272	5,3	1 113
Personalkostnader	120	116	3,5	35	34	4,5	155
Avskrivningar och nedskrivningar	37	36	3,0	13	12	2,2	49
Övriga rörelsekostnader	199	184	7,9	65	58	11,5	253
Kostnader totalt	356	337	5,9	113	104	8,1	457
Nedskrivningar av fordringar	13	19	-30,8	6	2		29
OP-bonus till ägarkunder	1	1	13,1	0	0	12,4	2
Resultat från kvarvarande verksamheter före skatt	400	514	-22,2	167	166	0,8	625
Resultat från avvecklade verksamheter före skatt*		19			4		26
Resultat före skatt totalt	400	531	-24,8	167	170	-1,8	652

* I den partiella delningen av OP Företagsbanken Abp 30.12.2015 överfördes verksamheterna inom kapitalförvaltningen, kortrörelsen och fastighetskapitalförvaltningen till OP Andelslag. Resultaten för dessa verksamheter har redovisats i jämförelseårets siffror på raden Resultat från avvecklade verksamheter före skatt.

Januari–september

Koncernens resultat före skatt minskade med 114 miljoner euro till 400 miljoner euro (514). Intäkterna minskade med 11,4 procent och kostnaderna ökade med 5,9 procent. Intäkterna minskade inom både bankrörelsen och försäkringsrörelsen. Intäkterna minskade eftersom nettointäkterna från placeringsverksamheten minskade och marknadsvärderingarna har sjunkit. Intäkterna från den egentliga kundrörelsen ökade dock.

Räntenettet växte till 177 miljoner euro (164). Utlåningen växte från årsskiftet med 6,4 procent och snittmarginalen hölls på samma nivå som under jämförelseperioden.

Försäkringsnettot ökade med 3,9 procent och var 398 miljoner euro (383). Premieintäkterna ökade med 2,3 procent från jämförelseperioden då premieintäkterna från privatkunder ökade. Försäkringsärsättningarna ökade med 1,3 procent. Sänkningen av diskonteringsräntan ökade försäkringsärsättningarna med 41 miljoner euro (48).

Nettoprovisionsintäkterna minskade och uppgick till 11 miljoner euro (31). Nettoprovisionsintäkterna minskade då provisionsintäkterna från värdepappersförmedling minskade till följd av Finland framåt-initiativet Placera i Finland. Också provisionerna från värdepappersemissioner minskade.

Provisionerna till medlemsbankerna ökade under rapportperioden då gruppens interna verksamhetsmodell ändrades. Ändringen i verksamhetsmodellen beskrivs mer ingående i rörelsesegmentens resultat.

Nettointäkterna från placeringsverksamheten uppgick till 154 miljoner euro (272). Nettointäkterna från värdepappershandeln minskade till följd av de negativa värdejusteringarna i derivatens kredit- och motpartsrisk (CVA) till följd av marknadsförändringar. Nettointäkterna från tillgångar som kan säljas minskade då realisationsvinsterna på egetkapitalinstrument minskade med 84 miljoner euro. Intäkterna från utdelningar minskade från jämförelseperioden. Jämförelseperiodens utdelningar ökade på grund av utdelningar från företag som hör till OP Gruppen och som inte längre efter ändringarna i koncernstrukturen 2015 ackumuleras för OP Företagsbankskoncernen. I nettointäkterna från placeringsverksamheten ingick nedskrivningar för totalt 13 miljoner euro (7).

De övriga rörelseintäkterna var 30 miljoner euro (21). Intäkterna ökade till följd av intäkterna från gruppens övriga kreditinstitut för kostnaderna för den centraliserade likviditetsreserven samt till följd av de serviceavgifter från medlemsbankerna för gruppens ändrade interna verksamhetsmodell som började debiteras från början av rapportperioden.

De totala kostnaderna ökade med 5,9 procent och uppgick till 356 miljoner euro (337). Personalkostnaderna ökade från jämförelseperioden med 3,5 procent eftersom antalet anställda ökade och ICT-kostnaderna ökade med 14,8 procent främst för att skadeförsäkringens ICT-kostnader ökade.

Nedskrivningarna av fordringar uppgick till 13 miljoner euro (19). Slutliga kreditförluster bokfördes för 37 miljoner euro (8) och nedskrivningarna minskade under rapportperioden med totalt 23 miljoner euro. Nedskrivningarna ökade under jämförelseperioden med 12 miljoner euro.

Fonden för verkligt värde före skatt ökade med 126 miljoner euro och var vid slutet av perioden 274 miljoner euro positiv (150).

Juli–september

Resultatet före skatt var 167 miljoner euro (166). Intäkterna ökade med 5,3 procent och kostnaderna med 8,1 procent. Resultatet förbättrades av ökningen i räntenettot och försäkringsnettot samt resultatet av nettointäkter från placeringsverksamheten, som var bättre än under jämförelseperioden. Nettoprovisionsintäkterna minskade från jämförelseperioden. Provisionsintäkterna minskade då intäkterna från värdepappersemissionerna minskade.

Provisionskostnaderna ökade från jämförelseperioden till följd av en förändring i gruppens interna verksamhetsmodell.

Kostnaderna totalt ökade från jämförelseperioden med 8 miljoner euro till 113 miljoner euro (104). Kostnaderna ökade till följd av de ökade personalkostnaderna och ICT-kostnaderna.

Nedskrivningarna av fordringar uppgick till 6 miljoner euro (2).

Viktiga händelser i januari–september

Strategin OP 2016

Förvaltningsrådet vid OP Gruppens centralinstitut fastställde i juni OP Gruppens strategi och de strategiska målen på grupplanen. I enlighet med den nya strategin har OP Gruppen som mål att gradvis förändras från en ren finansaktör till ett digitalt flerbransch- och tjänsteföretag med gedigen finanskompetens. Strategin lyfter fram utvecklingen av kundupplevelsen genom att digitalisera tjänster och funktioner. Affärsrörelsen utvidgas till att börja med genom att expandera bland annat hälso- och välbefinnanderörelsen.

Till följd av strategin OP 2016 uppdateras också OP Företagsbankens ekonomiska mål före utgången av året.

Konkurrens- och konsumentverkets utredningsbegäran

OP Gruppen har lämnat in sitt svar på Konkurrens- och konsumentverkets utredningsbegäran från 2015. Myndigheterna reder ut OP Gruppens marknadsställning inom hushållsbankstjänster och prissättningen av skadeförsäkringsprodukter. Myndigheterna utreder fortfarande ärendet.

ECB:s riktade finansieringstransaktion TLTRO-II

ECB erbjuder euroområdet kreditinstitut en serie av fyra riktade långfristiga refinansieringstransaktioner (TLTRO-II), var och en med en löptid på fyra år, främst för att stöda tillväxten.

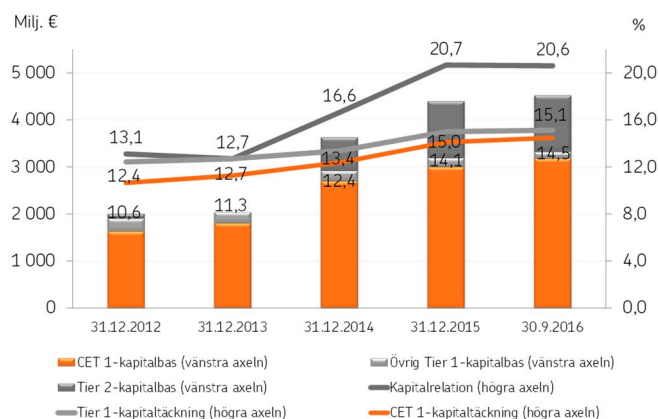
Bankerna kan inom ramen för TLTRO-II låna ett belopp som motsvarar högst 30 procent av deras utlåning till företag och hushåll inom euroområdet i slutet av januari 2016 med undantag av bolån till hushåll. För att kunna upprätthålla den goda tillväxten deltog OP Företagsbanken i juni och september i TLTRO-II-transaktioner med totalt 2 miljarder euro.

OP Andelslag undersöker möjligheten att från marknaden lösa in ett kapitallån på 40 miljoner euro som OP Företagsbanken Abp emitterat

OP Andelslag undersöker möjligheten att delvis eller helt från marknaden lösa in ett evigt kapitallån på 40 miljoner euro som OP Företagsbanken Abp emitterat 30.11.2005. De eventuella inlösningsarna påverkar inte OP Företagsbankens kapitaltäckning. De eventuella inlösningsarna utgör en del av OP Gruppens kapitalhantering och optimering av finansieringsstrukturen.

Koncernens kapitaltäckning

Kapitalbasen och kapitaltäckningen

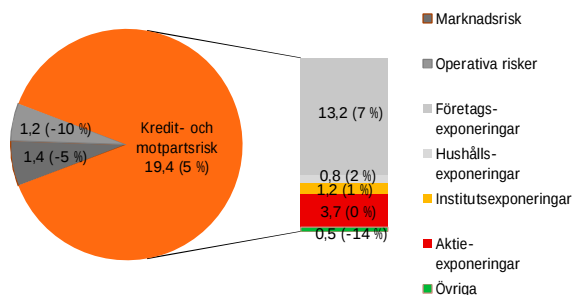
Koncernens CET1-kapitaltäckning var vid slutet av rapportperioden 14,5 procent (14,1). Koncernens mål för CET1-kapitaltäckningen är minst 15 procent före slutet av 2016.

Kapitaltäckningen i kreditinstitutsverksamheten är stark i förhållande till den lagstadgade kapitaltäckningen och de kapitalkrav som ställs av myndigheterna. Den lagstadgade minimigränsen är 8 procent för kapitalrelationen och 4,5 procent för CET1-kapitaltäckningen. Kapitalkonserveringsbufferten på 2,5 procent enligt kreditinstitutslagen höjer i praktiken den nedre gränsen till 10,5 procent för kapitalrelationen och till 7 procent för CET1-kapitaltäckningen.

Kärnprimärkapitalet uppgick i slutet av rapportperioden till 3,2 miljarder euro (3,0). Kärnprimärkapitalet ökade till följd av resultatet av segmenten Bankrörelse och Övrig rörelse och försäkringsbolagens utdelningar.

Det totala riskvägda exponeringsbeloppet uppgick vid slutet av rapportperioden till 22,0 miljarder euro (21,3), vilket är 3,1 procent större än vid slutet av fjolåret. De genomsnittliga riskvikterna för kreditrisken hölls på samma nivå som vid årsskiftet. I aktieexponeringarna ingår 3,7 miljarder euro i riskvägda poster för koncernens interna innehav i försäkringsföretag.

Totalt riskvägt exponeringsbelopp 30.9.2016
totalt 22,0 mrd.€
(förändring från årets början 3 %)

OP Företagsbankskoncernen ingår i OP Gruppen, vars kapitaltäckning övervakas i enlighet med lagen om tillsyn över finans- och försäkringskonglomerat.

Som en del av OP Gruppen beviljades OP Företagsbanken i oktober 2015 tillstånd av ECB att behandla finans- och försäkringskonglomeratets interna investeringar i försäkringsföretag som riskvägda poster i enlighet med tidigare praxis. Den metod som tillämpas på investeringarna i försäkringsföretag leder till en riskvikt på cirka 280 procent.

Från början av 2016 omfattas OP Gruppen av ett buffertkrav på 2 procent för andra systemviktiga institut (O-SII). O-SII-kravet gäller inte OP Företagsbanken. Finansinspektionen beslöt i juni 2016 att tills vidare inte ställa något kontracykliskt buffertkrav för bankerna. Finansinspektionen fortsätter dock beredningen av en lägsta gräns på 10 procent för den genomsnittliga riskvikten för bolån som förberedelse på den ökade systemrisken. Den lägsta gränsen för riskvikten skulle inte ha någon väsentlig inverkan på OP Företagsbanks kapitaltäckning.

ECB har för OP Gruppen ställt ett buffertkrav enligt prövning i enlighet med kreditinstitutslagen som en del av processen i anslutning till tillsynsmyndighetens bedömning (SREP). Buffertkravet enligt prövning är med beaktande av kärnprimärkapitalkraven 9,75 procent och med beaktande av O-SII-buffertkravet 11,75 procent. Med beaktande av OP Gruppens starka kapitaltäckning (CET1-kapitaltäckningen 19,7 procent) och höga kapitaltäckningsmål har buffertkravet enligt prövning ingen praktisk inverkan på OP Gruppens eller OP Företagsbanks kapitaltäckning eller affärsrörelse. SREP-processen för 2016 pågår i ECB och resultat väntas under återstoden av åren. I och med de gemensamma europeiska anvisningarna för SREP-processen väntas OP Gruppens buffertkrav öka något och utvidgas att omfatta också den totala kapitalbasen.

ECB har fäst uppmärksamhet vid brister i valideringsprocessen för OP Gruppens kreditriskmodeller. ECB kan till följd av de brister som upptäckts påföra gruppen påföljder. En påföljd kan till exempel vara att för en viss tid höja de riskvikter som används i kapitaltäckningsanalysen. Ärendet är under behandling hos ECB, och ECB:s slutliga beslut i ärendet väntas under det sista kvartalet.

OP Gruppen har inlett korrigerande åtgärder för att avlägsna bristerna, och alla försenade valideringar har slutförts. På basis av valideringarna uppstod inga behov av att ändra de kreditriskmodeller eller riskvikter som används.

Skadeförsäkring

Försäkringssektorns solvensbestämmelser ändrades från början av 2016. Genom ändringen av försäkringssektorns bestämmelser, Solvens II, strävar man efter att förbättra kvaliteten på försäkringsbolagens kapitalbas, förbättra bolagens egen riskhantering, göra kapitalkravet mer riskbaserat och förenhetliga försäkringssektorns solvensbestämmelser i Europa.

Skadeförsäkringens Solvens II

Milj. €	30.9.2016	31.12.2015
Kapitalbas, milj. €* Kapitalkrav, milj. €* Solvensprocent, * Solvensprocent (utan övergångsbestämmelser)	1 129 695 162 146	1 105 698 158 139

*med beaktande av övergångsbestämmelser.

Ratingar

OP Företagsbanken Abp:s ratingar 30.9.2016

Rating-institut	Kortfristig upplåning	Utsikter	Långfristig upplåning	Utsikter
Standard & Poor's	A-1+	Negativa	AA-	Negativa
Moody's	P-1	Stabila	Aa3	Stabila

OP Försäkring Ab:s ratingar 30.9.2016

Ratinginstitut	Rating	Utsikter
Standard & Poor's	A+	Negativa
Moody's	A3	Stabila

OP Företagsbanken Abp och OP Försäkring Ab har ratingar från Standard & Poor's Credit Market Services Europe Limited och Moody's Investors Service Ltd. Vid bedömningen av företagens rating beaktar ratinginstituten hela OP Gruppens ekonomiska situation.

Varken OP Företagsbanken Abp:s eller OP Försäkring Ab:s rating har ändrats under rapportperioden.

Standard & Poor's bekräftade i juli 2016 OP Företagsbanken Abp:s långfristiga rating till AA- och kortfristiga rating till A-1+. Utsikterna för ratingarna förblev negativa. Samtidigt bekräftade Standard & Poor's också att OP Försäkring Ab:s rating är A+ och att utsikterna är negativa.

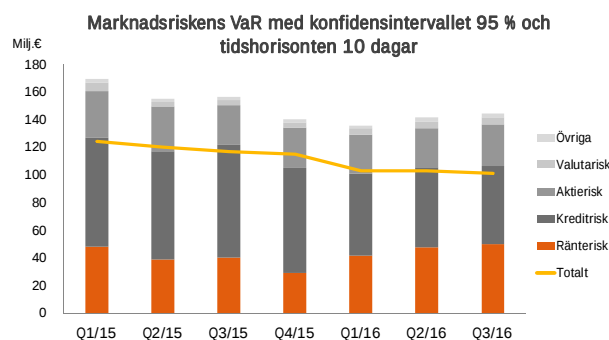
Koncernens riskposition

De centralaste riskerna i koncernens affärsrörelse ansluter sig till utvecklingen i den ekonomiska omvärlden och på placeringsmarknaden.

Den goda riskhanteringsförmågan och moderata målrisknivån höll kreditriskpositionen stabil.

Koncernens finansieringsposition och likviditet är goda. Tillgången på finansiering har hållits god.

Koncernens marknadsriskposition var stabil under rapportperioden. Nyckeltalet VaR, som mäter marknadsrisken, var 101 miljoner euro (115) vid slutet av rapportperioden. I VaR ingår skadeförsäkringsbolagets totala omslutning, trading-funktionen och likviditetsreserven hos övrig rörelse samt gruppens treasurys ränteposition.

Riskerna i förmånsbestämda pensionsplaner ansluter sig till ränte- och marknadsrisken, framtida pensionshöjningar samt till den längre förväntade livslängden. En förändring i den ränta som tillämpas vid diskontering av pensionsåtagandet har en väsentlig inverkan på pensionsåtagandets belopp. Den ökning i nettoskuden för förmånsbestämda pensionsplaner som under rapportperioden bokförts i övrigt totalresultat försvagade rapportperiodens totalresultat före skatt med 48 miljoner euro. Minskningen i nettoskuden för förmånsbestämda pensionsplaner under jämförelseperioden förbättrade totalresultatet före skatt med 26 miljoner euro.

Bankrörelse

Bankrörelsens centrala risker är de kreditrisker som uppstår i kundrörelsen samt marknadsrisken.

Bankrörelsens kreditriskposition förblev stabil och riskerna måttfulla. Det totala beloppet av problemfordringar minskade till 159 miljoner euro (184). Med problemfordringar avses över 90 dagar förfallna fordringar, övriga fordringar med risker och lånefordringar som beviljats en eftergift på grund av kundens ekonomiska svårigheter. Lånefordringar som beviljats en eftergift är fordringar där man på kundens initiativ kommit överens om lättnader i den ursprungliga betalningsplanen för att hjälpa kunden att klara av tillfälliga betalningssvårigheter.

Nedskrivningarna hölls låga och utgjorde 0,07 procent av kredit- och garantistocken (0,10).

Gruppens interna verksamhetsmodell ändrades från början av rapportperioden genom att Markets ränte- och valutatrading samt handel med obligationslån överfördes från segmentet Bankrörelse till segmentet Övrig rörelse. Jämförelseperiodens uppgifter för Bankrörelsens totala exponeringar har inte justerats.

Bankrörelsens totala exponeringar uppgick till 28 miljarder euro (30). Av de totala exponeringarna inom Bankrörelsen utgjorde företagskundernas (inkl. bostadssammanslutningar) exponeringar 86 procent (78). Av företagskundernas exponeringar på investeringsnivån (ratingklasserna 1–5,5) var andelen klassificerade exponeringar 66 procent (69) medan exponeringarna inom de två sämsta klasserna uppgick till 137 miljoner euro (162), dvs. 0,6 procent (0,7). I augusti infördes en uppdaterad kreditklasskala för företagskunderna, vilket påverkade klassificeringen av företagskundernas exponeringar. Jämförelseuppgifterna har inte korrigerats.

Kapitalbasen som täcker exponeringar uppgick till 4,5 miljarder euro (4,4). Inte en enda exponering mot en kund överskred tio procent av kapitalbasen efter avdragsposter och annan kreditriskreducering.

Inom sektorn Företag och bostadssammanslutningar hölls branschfördelningen av exponeringarna väl spridd. De mest betydande branscherna var energi 12,8 procent (12,6), handel 10,0 procent (10,4) och uthyrning och förvaltning av bostäder 8,8 procent (9,7). Av exponeringarna i branschen uthyrning och förvaltning av bostäder var 48 procent exponeringar med garantier från offentlig sektor.

Exponeringarna för affärsrörelsen i Baltikum ökade till 2,0 miljarder euro (1,6), vilket är 7,2 procent (5,4) av de totala exponeringarna i Bankrörelsen.

Skadeförsäkring

Skadeförsäkringens centrala risker är de försäkringstekniska riskerna i anslutning till skadeutvecklingen, marknadsriskerna för de placeringar som utgör täckning för försäkringsskulden, en oväntad förlängning av livslängden för förmånstagare till försäkringsskulden för pensioner, nivån på den ränta som använts för att värdera försäkringsskulden samt differensen mellan försäkringsskuldens diskonteringsränta och marknadsräntorna.

En förlängning av den förväntade livslängden med ett år skulle öka försäkringsskulden för pensioner med 40 miljoner euro. En sänkning av den räntenivå som används vid värderingen av försäkringsskulden med 0,1 procentenheter skulle öka försäkringsskulden med 23 miljoner euro.

Det har inte skett några betydande förändringar i skadeförsäkringens försäkringstekniska risker. Den viktigaste marknadsrisken i skadeförsäkringen är den förhöjande effekt som en nedgång i marknadsräntorna har på försäkringsskuldens

värde och kapitalkravet. Solvensställningen enligt Solvens II var en aning högre än vid årsskiftet.

Placeringsriskerna (VaR 95 procent, 1 månads löptid) var vid slutet av granskningsperioden något högre än vid årsskiftet. Aktie- och kreditrisken i placeringsportföljen har ökat moderat. Försäkringsskuldens ränterisk har skyddats förutom med räntederivat också med obligationslån. Säkringen av ränterisken för omslutningen har ökat.

Övrig rörelse

De centrala riskerna inom Övrig rörelse är likviditetsreservens kredit- och marknadsrisker samt likviditetsriskerna. Marknadsrisken har den största inverkan på skuldebrev som ingår i likviditetsreserven.

Placeringarna i likviditetsreserven ökade, men marknadsrisken i relation till positionens storlek (VaR 95 %) minskade under rapportperioden till följd av förändringar i allokeringen.

OP Gruppen tryggar sin likviditet med en likviditetsreserv som upprätthålls av OP Företagsbanken och som i huvudsak består av tillgodohavanden på centralbanker och fordringar som godtas som säkerhet för centralbanksfinansiering. Likviditetsreserven och de övriga källorna för tilläggsfinansiering i enlighet med beredskapsplanen räcker till för att täcka finansieringsbehovet för minst två år i situationer där marknadsupplåningen inte skulle fungera och där inlåningen skulle minska måttligt.

Till följd av en utredning som utfördes under det tredje kvartalet har tillämpningen av kriterierna för att godta företagskrediter som säkerhet i likviditetsreserven omprövats. Därför har jämförelseuppgiften minskats med 2,2 miljarder euro. Under rapportperioden minskade de företagskrediter som godtas som säkerhet på grund av att de användes som säkerhet i TLTRO-II-finansieringsoperationen.

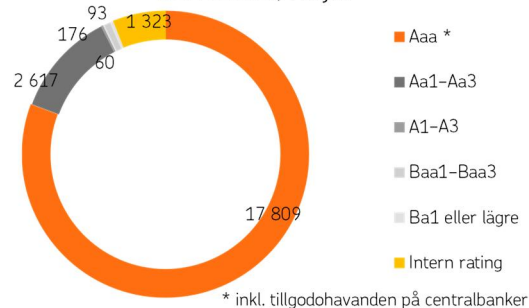
OP Gruppens likviditet och tillräckligheten hos likviditetsreserven följs upp bland annat med ett LCR-relationstal som mäter likviditetstäckningskravet. Enligt övergångsbestämmelserna ska LCR-relationstalet vara minst 70 procent 2016 och minst 100 procent från början av 2018. OP Gruppens LCR-relationstal var vid slutet av september 123 procent.

Likviditetsreserv

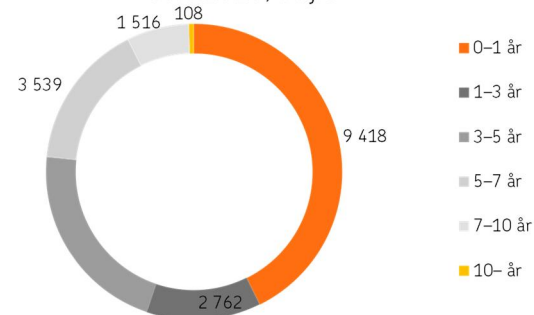
Mrd. €	30.9.2016	31.12.2015	Förändring, %
Tillgodohavanden på centralbanker	8,6	8,5	1,6
Skuldebrev som godtas som säkerhet	11,8	10,6	11,2
Företagskrediter som godtas som säkerhet	0,2	2,1	-91,7
Totalt	20,6	21,1	-2,7
Fordringar som inte godtas som säkerhet	1,5	0,8	84,1
Likviditetsreserven till marknadsvärde	22,1	22,0	0,6
Värderingsavdrag (Haircut)	-0,7	-0,9	-23,1
Likviditetsreserven till säkerhetsvärde	21,4	21,0	1,6

Likviditetsreserven omfattar skuldebrev emitterade av stater, kommuner, finansiella institut och företag med god rating samt värdepapperiserade fordringar och krediter som godtas som säkerhet. Skuldebrev i likviditetsreserven har i reservkalkylen värderats till marknadsnoteringar.

Fördelningen av de finansiella tillgångar som ingår i likviditetsreserven enligt rating
30.9.2016, milj.€

Fördelningen av de finansiella tillgångar som ingår i likviditetsreserven enligt maturitet
30.9.2016, milj.€

Segmentens resultat

OP Företagsbankskoncernens rörelsesegment är Bankrörelse och Skadeförsäkring. Hälso- och välbefinnanderörelsen ingår i rörelsesegmentet Skadeförsäkring. Den rörelse som inte hör till rörelsesegmenten presenteras i segmentet "Övrig rörelse". Rapporteringen per rörelsesegment följer principerna för upprättandet av koncernens bokslut.

Bankrörelse

- Bankrörelsens resultat före skatt minskade från jämförelseperioden med 27 procent till 189 miljoner euro (259) då nettointäkterna från placeringsverksamheten minskat. Intäkterna från placeringsverksamheten minskade avsevärt till följd av att gruppens interna verksamhetsmodell ändrades.
- Utlåningen växte under januari–september med 6,4 procent till 17,4 miljarder euro.
- Snittmarginalen för företagskrediter var under januari–september på samma nivå som under jämförelseperioden, 1,38 procent.
- Nedskrivningarna av fordringar uppgick till 13 miljoner euro (19) och deras andel av kredit- och garantistocken var 0,07 procent (0,10).
- Kostnads-intäktsrelationen var 34,6 procent (26,7).

Bankrörelsens nyckeltal

Milj. €	1–9/2016	1–9/2015	Förändring, %	1–12/2015
Räntenetto	221	201	10,0	273
Provisionsintäkter, netto	114	75	51,8	99
Nettointäkter från placeringsverksamhet	-37	95		116
Övriga rörelseintäkter	11	9	24,3	12
Intäkter totalt	310	380	-18,5	500
Kostnader				
Personalkostnader	40	40	0,1	51
Avskrivningar och nedskrivningar	7	8	-19,8	11
Övriga rörelsekostnader	60	53	13,5	75
Kostnader totalt	107	102	5,5	137
Nedskrivningar av fordringar	13	19	-30,5	29
Resultat före skatt	189	259	-27,0	334
Kostnads-intäktsrelation, %	34,6	26,7		27,0
Utlåning, mrd. €	17,4	16,1		16,4
Garantier, mrd. €	2,3	2,5		2,3
Företagskrediternas snittmarginal, %	1,38	1,38		1,38
Nedskrivningar av fordringar i kredit- och garantistocken, %	0,07	0,10		0,15
Antal anställda	645	613		603

Januari–september

Bankrörelsens resultat före skatt minskade med 27,0 procent till 189 miljoner euro (259). Intäkterna minskade med 18,5 procent och kostnaderna ökade med 5,5 procent. Intäkterna minskade till följd av att den interna verksamhetsmodellen ändrades samt av att den negativa CVA-justeringen av derivat ökade.

OP Gruppens interna verksamhetsmodell ändrades från början av rapportperioden genom att Markets ränte- och valutatrading samt handel med obligationslån överfördes från segmentet Bankrörelse till segmentet Övrig rörelse. Till följd av förändringen i verksamhetsmodellen minskade intäkterna med 12 miljoner

euro från jämförelseperioden. Förändringen i verksamhetsmodellen påverkar Bankrörelsens räntenetto, provisionsintäkter, nettointäkter från placeringsverksamheten och intäkter från övrig rörelse. Uppgifterna för jämförelseperioden har inte justerats.

Nettointäkterna från placeringsverksamheten minskade på grund av den negativa CVA-justeringen på 36 miljoner euro (2) till följd av ränteändringarna och andra ändringar på marknaden. Till följd av ändringen i OP Gruppens interna verksamhetsmodell riktas värdeförändringarna i balans- och derivatposter som värderas till verkligt värde under rapportperioden delvis till segmentet Övrig rörelse. Värdeförändringen i balans- och

derivatposter som värderas till verkligt värde uppgick under jämförelseperioden till 88 miljoner euro. Under jämförelseperioden ingick det i nettointäkterna från placeringsverksamheten 5 miljoner euro mer intäkter från placeringsverksamhet för aktier och andelar än under rapportperioden.

Bankrörelsens räntenetto ökade med 10,0 procent. Utlåningen växte under januari–september med 6,4 procent till 17,4 miljarder euro. Snittmarginalen för företagskreditstocken var under januari–september på samma nivå som under jämförelseperioden.

Nettot av bankrörelsens provisionsintäkter och provisionskostnader ökade med 51,8 procent till 114 miljoner euro (75). Tillväxten i nettoprovisionsintäkter påverkades av förändringen i gruppens interna verksamhetsmodell som ledde till att provisioner från derivat- och valutahandeln på 59 miljoner euro resultatfördes i nettoprovisionsintäkterna.

Beloppet av nettokreditförlusterna och nedskrivningarna i bankrörelsen uppgick till 13 miljoner euro (19), dvs. 0,07 procent av kredit- och garantistocken (0,10). Slutliga kreditförluster bokfördes för 37 miljoner euro (8) och nedskrivningarna minskade under rapportperioden med totalt 23 miljoner euro. Nedskrivningarna ökade under jämförelseperioden med 12 miljoner euro.

Garantierna uppgick till 2,3 miljarder euro (2,3). De bindande outtagna kreditlimiterna uppgick till 4,2 miljarder euro (3,9).

Bankrörelsens kostnader uppgick till 107 miljoner euro (102).

Personalkostnaderna var ungefär lika stora som under jämförelseperioden, dvs. 40 miljoner euro. De övriga rörelsekostnaderna ökade med 13,5 procent till 60 miljoner euro (53). ICT-kostnaderna ökade med 3 miljoner euro. De övriga rörelsekostnaderna ökade dessutom av kostnaderna för andelen i den centraliserade likviditetsreserven som betalades till segmentet Övrig rörelse.

Till följd av omorganiseringen av Bankrörelsen överfördes en del av de anställda som sköter OP Helsingfors små och medelstora företagskunder och samfundskunder till OP Företagsbanken, vilket gjorde att antalet anställda inom Bankrörelsen ökade under rapportperioden.

Skadeförsäkring

- Resultatet före skatt var 199 miljoner euro (225). Nettointäkterna från placeringsverksamheten uppgick till 87 miljoner euro (117). Resultatet före skatt till verkligt värde var 282 miljoner euro (114).
- Premieintäkterna ökade med 2,3 procent (4,6).
- Den operativa totalkostnadsprocenten var 86,5 (86,3) och den operativa driftskostnadsprocenten 17,6 (17,4). Totalkostnadsprocenten var 88,0 (87,9).

Skadeförsäkringens nyckeltal

Milj. €	1–9/2016	1–9/2015	Förändring, %	1–12/2015
Premieintäkter	1 062	1 039	2,3	1 397
Försäkringsersättningar	660	652	1,3	885
Övriga kostnader	3	3	5,6	5
Försäkringsnetto	398	383	3,9	508
Nettointäkter från placeringsverksamhet	87	117	-25,5	133
Övriga nettointäkter	-49	-53	-6,7	-70
Intäkter totalt	437	448	-2,5	570
Personalkostnader	74	73	0,8	101
Avskrivningar och nedskrivningar	29	27	8,9	37
Övriga rörelsekostnader	132	121	9,4	164
Kostnader totalt	236	221	6,5	302
OP-bonus till ägarkunder	1	1	72,8	2
Resultat före skatt	199	225	-11,5	267
Totalkostnadsprocent	88,0	87,9		88,8
Operativ totalkostnadsprocent	86,5	86,3		87,3
Operativ skadeprocent	68,9	68,9		69,6
Operativ driftskostnadsprocent	17,6	17,4		17,7
Operativ riskprocent	63,2	63,6		64,2
Operativ omkostnadsprocent	23,3	22,7		23,1
Solvensprocent (Solvens II)*	162			158
Stora skador med skadekostnad för egen räkning	43	37		60
Förändringarna jämfört med skadorna under de föregående åren (run off-resultat)	41	15		32
Antal anställda	1 725	1 666		1 660

* Siffran redovisas med beaktande av övergångsbestämmelser.

Premieintäkterna fortsatte att öka bland privatkunderna. Premieintäkterna från företagskunder var mindre än under jämförelseperioden då den allmänna ekonomiska situationen fortfarande var svår. Försäljningen av försäkringar ökade från jämförelseperioden.

Mätt med marknadsandelen av premieinkomsten är OP Gruppen klart den största skadeförsäkraren i Finland.

Antalet preferenskundshushåll ökade under rapportperioden rekordartat med 47 000 hushåll till 724 000 av vilka redan 76 procent har koncentrerat också sina bankärenden till OP Gruppen. Andelsbankernas kunder använde OP-bonus som samlas för bank- och försäkringsärenden för betalningen av

1 648 000 försäkringsräkningar (1 517 000) av vilka 220 000 räkningar (202 000) betalades helt och hållet med bonus. De försäkringspremier som betalats med bonus uppgick till 79 miljoner euro (75).

Utvecklingen av nät- och mobiltjänster hör till skadeförsäkringens prioriteringsområden inom såväl försäkringstjänsten som ersättningstjänsten. Användningen av den i slutet av fjolåret lanserade tjänsten Skadehjälpen och den nya skadeanmälningsstjänsten i OP-mobilen har varit mycket populära. Av privatkundernas skador anmäls redan nästan 70 procent elektroniskt.

Gruppen öppnade sitt andra privatsjukhus 1.8.2016 i Tammerfors. Det första sjukhuset öppnades 2013 i Helsingfors under namnet Omasairaala. Omasairaala Oy bytte namn till Pohjola Hälsa Ab i samband med att sjukhuset i Tammerfors öppnades. Under 2017–2018 öppnas nya Pohjola Sjukhus också i Uleåborg, Åbo och Kuopio. I juni offentliggjordes planerna på att grunda Pohjola Läkarestationer runt om i Finland. Pohjola Läkarestationerna kompletterar Pohjola Sjukhusen, som verkar i städer med universitetssjukhus, och utvidgar nätverket av hälso- och välbefinnandetjänster så att det omfattar hela landet. Pohjola Läkarestationerna tillhandahåller allmän- och specialistläkartjänster samt tjänster för diagnostik.

Januari–september

Resultatet före skatt var 199 miljoner euro (225). Försäkringsnettot ökade med 3,9 procent till 398 miljoner euro. De nettointäkter från placeringar som bokförts i resultaträkningen minskade med 30 miljoner euro. Resultatet före skatt till verkligt värde var 282 miljoner euro (114).

Den operativa totalkostnadsprocenten var 86,5 (86,3). De operativa nyckeltalen innehåller inte avskrivningar av immateriella tillgångar som uppkommit i samband med företagsköp.

Premieintäkter

Milj. €	1–9/2016	1–9/2015	Förändring, %
Privatkunder	578	549	5,2
Företagskunder	441	447	-1,3
Baltikum	43	42	2,0
Totalt	1 062	1 039	2,3

Försäkringsärsättningarna ökade med 1,3 procent. Skadekostnaden för nya storskador på egendom och verksamhet var större än under jämförelseperioden. Under januari–september registrerades 50 (54) nya stora skador på egendom och verksamhet och skadekostnaden för egen räkning var för dem totalt 43 miljoner euro (37). Till den här klassen räknas skador på över 0,3 miljoner euro. Förändringen i avsättningarna för de lagstadgade pensionerna var större än under jämförelseperioden. Under januari–september var förändringen i avsättningarna för pensionerna 9 miljoner euro (6).

Vid slutet av september var den genomsnittliga diskonteringsräntan 2,04 procent. Vid slutet av 2015 var den genomsnittliga diskonteringsräntan 2,22 procent. Sänkningen av diskonteringsräntan ökade försäkringsärsättningarna med 41 miljoner euro (48). Förändringen i diskonteringsräntan försvagade den operativa totalkostnadsprocenten med 3,9 procentenheter (4,6).

Förändringarna jämfört med skadorna under de föregående åren, utan inverkan av förändringen i diskonteringsräntan, förbättrade det försäkringstekniska bidraget med 41 miljoner euro (15). Den operativa skadeprocenten var 68,9 (68,9). Den

operativa riskprocenten exklusive indirekta skaderegleringskostnader var 63,2 (63,6).

Kostnaderna ökade med 6,5 procent till följd av de ökade ICT-kostnaderna och utvidgningen av hälso- och välbefinnanderörelsen och var 15 miljoner euro större än under jämförelseperioden. Den operativa driftskostnadsprocenten var 17,6 (17,4). Den operativa omkostnadsprocenten, som innehåller också de indirekta skaderegleringskostnaderna, var 23,3 (22,7).

Operativt försäkringstekniskt bidrag och totalkostnadsprocent (CR)

	1–9/2016 Bidrag milj. €	CR, %	1–9/2015 Bidrag milj. €	CR, %
Privatkunder	104	82,0	110	80,0
Företagskunder	36	91,8	29	93,6
Baltikum	3	92,3	3	92,3
Totalt	143	86,5	142	86,3

Placeringsverksamheten

Skadeförsäkringens intäkter från placeringarna till verkligt värde var 18 miljoner euro (31). Intäkterna från placeringarna har beräknats genom att från den totala värdeförändringen i placeringstillgångarna dra av värdeförändringen i försäkringsskulden till marknadsvillkor.

Placeringsbeståndets fördelning

%	30.9.2016	31.12.2015
Obligationslån och räntefonder	78	77
Alternativa placeringar	1	1
Aktier	8	7
Kapitalplaceringar	3	3
Fastigheter	9	10
Penningmarknaden	2	3
Totalt	100	100

Skadeförsäkringsrörelsens placeringsbestånd var vid slutet av september 3 931 miljoner euro (3 687). Placeringarna på investeringsnivån stod för 91 procent (93), och 64 procent (63) av placeringarna hade en rating på minst A-. Ränteportföljens återstående genomsnittliga löptid var 5,7 år (5,7) och durationen 5,4 år (5,2).

Den genomsnittliga avkastningen på direkta placeringar i obligationslån till förfallodagen beräknad enligt anskaffningsvärdet för instrumenten (running yield) var 1,66 procent (1,65).

Övrig rörelse

- Resultatet före skatt var 11 miljoner euro (28). I resultatet ingår realisationsvinster på skuldebrev för 7 miljoner euro (23) och intäkter från utdelningar för 1 miljon euro (21).
- Likviditeten och tillgången på finansiering förblev goda.

Övrig rörelses nyckeltal

Milj. €	1-9/2016	1-9/2015	Förändring, %	1-12/2015
Räntenetto	-26	-20	30,8	-30
Provisionsintäkter, netto	-63	-1		-3
Nettointäkter från placeringsverksamhet	102	57	80,3	66
Övriga rörelseintäkter	17	7		9
Intäkter totalt	31	43	-28,5	43
Personalkostnader	6	3		3
Övriga kostnader	13	12	11,3	17
Kostnader totalt	20	15	33,0	20
Nedskrivningar av fordringar	0	0		0
Resultat före skatt	11	28	-60,3	23
Fordringar på och skulder till andelsbankerna, netto, mrd. €	2,4	4,4	-44,9	3,7
Antal anställda	71	31		32

Januari–september

Resultatet före skatt för övrig rörelse var 11 miljoner euro (28). Resultatet före skatt till verkligt värde var 53 miljoner euro (0). OP Gruppens interna verksamhetsmodell ändrades från början av rapportperioden genom att Markets ränte- och valutatrading samt handel med obligationslån överfördes från segmentet Bankrörelse till segmentet Övrig rörelse. Ändringen av verksamhetsmodellen ökade intäkterna för segmentet Övrig rörelse med 26 miljoner euro. Förändringen påverkar räntenettet, nettoprovisionsintäkterna samt nettointäkterna från handel som ingår i nettointäkterna från placeringsverksamheten. Uppgifterna för jämförelseperioden har inte justerats.

Räntenettet och nettoprovisionsintäkterna minskade från jämförelseperioden till följd av förändringen i gruppens interna verksamhetsmodell. I provisionskostnaderna ingick provisioner för derivathandeln och valutahandeln till segmentet Bankrörelse.

Nettointäkterna från placeringsverksamheten ökade med 45 miljoner euro från jämförelseperioden. Nettointäkterna från handel som ingår i posten ökade till följd av förändringen i verksamhetsmodellen. I nettointäkterna från placeringsverksamheten ingick realisationsvinster av skuldebrev för 7 miljoner euro (23) och intäkter från fondplaceringar för 1 miljon euro (4). Intäkterna från utdelningar var 1 miljon euro (21). Jämförelseperiodens intäkter från utdelningar ökade till följd av utdelningar på 16 miljoner euro från OP-Livförsäkrings Ab och OP-Kortbolaget Abp, som hör till OP Gruppen, men som efter omstruktureringen av koncernen 2015 inte längre tillförs OP Företagsbankskoncernen.

Affärsrörelsens övriga intäkter ökade till följd av kostnaderna för den centraliserade likviditetsreserven som debiterats segmentet Bankrörelse och OP Gruppens övriga kreditinstitut. Kostnaderna, som baserar sig på likviditetstäckningskraven som trädde i kraft 1.10.2015, började debiteras från början av rapportperioden.

Antalet anställda och personalkostnaderna ökade till följd av förändringar i gruppens interna verksamhetsmodell.

OP Företagsbankens tillgång på finansiering hölls god. OP Företagsbanken har emitterat långfristiga obligationslån till seniorvillkor i januari–september för totalt 0,9 miljarder euro. I januari emitterades ett obligationslån till seniorvillkor på 500 miljoner euro på den internationella kapitalmarknaden. Löptiden för lånet är fem år. Dessutom deltog OP Företagsbanken i juni och september i den andra serien av Europeiska centralbankens riktade långfristiga refinansieringstransaktioner (TLTRO-II) med 2,0 miljarder euro.

Snittmarginalen för skuldebrev inom marknadsupplåningen till seniorvillkor och för TLTRO-II-finansieringen var i september 35 räntepoäng (41).

Koncernens strukturarrangemang

OP Företagsbankskoncernen planerar en fortsatt omstrukturering där också segmentet Skadeförsäkring skulle överföras från OP Företagsbankskoncernen till att ägas direkt av OP Andelslag. Dessutom övervägs möjligheten att skilja åt centralbanksfunktionerna till ett dotterbolag som helt ägs av OP Andelslag. Inga beslut har fattats om på vilket sätt de här arrangemangen ska genomföras eller om tidtabellen för dem.

Verksamhetsmodellen för Centralbanken förnyades 1.1.2016. Vid förnyelsen ändrades arbetsfördelningen mellan Markets och Centralbanken. Markets ränte- och valutatrading samt handeln med obligationslån överfördes från OP Företagsbanken Abp:s Bankrörelse till OP Gruppens Balanshanterings- och centralbanksfunktion som hör till segmentet Övrig rörelse. Markets fokuserar i fortsättningen på att stöda OP Gruppens medlemsbanker i försäljningen av produkter med marknadsrisk. Den nya arbetsfördelningen förändrade också i viss mån OP Gruppens interna resultatfördelning.

Företagets firma ändrades från Pohjola Bank Abp till OP Företagsbanken Abp. Ändringen av firman i bolagsordningen infördes i handelsregistret 4.4.2016. Pohjola Försäkring Ab:s namn ändrades som en del av namnändringen för OP Gruppens företag 4.4.2016 så att de börjar med OP. Pohjola Försäkring Ab:s nya namn är OP Försäkring Ab. Namnen på bolagen inom bankrörelsen i Baltikum bytte våren 2016 förled till OP.

Omasairaala Oy bytte namn till Pohjola Hälsa Ab i samband med att sjukhuset i Tammerfors öppnades i augusti 2016.

Bankrörelsen omorganiserades så att arbetsfördelningen mellan OP Helsingfors och OP Företagsbanken klargjordes. OP Företagsbankens två affärsområden, Företagskunder samt Markets och Baltikum, omorganiserades till ett affärsområde som tog över OP Helsingfors små och medelstora företagskunder samt samfundskunder.

Affärsområdet Företagskunder omfattar skötseln av företagskunder allt från huvudstadsregionens små och medelstora kunder till riksomfattande stora företagskunder och institutionella kunder samt företagskunderna i Baltikum.

Personal och ersättningar

Vid slutet av rapportperioden hade koncernen 2 441 anställda (2 295). Antalet anställda ökade inom skadeförsäkringen då hälso- och välbefinnanderörelsen utvidgades. Förnyandet av gruppens interna verksamhetsmodell ökade antalet anställda i segmentet Övrig rörelse. Inom Bankrörelsen ökade antalet anställda till följd av omorganiseringen där en del av de anställda som sköter OP Helsingfors små och medelstora företagskunder och samfundskunder överfördes till OP Företagsbanken.

Antal anställda

	30.9.2016	31.12.2015
Bankrörelse	645	603
Skadeförsäkring	1 725	1 660
Övrig rörelse	71	32
Totalt	2 441	2 295

OP Gruppens och OP Företagsbankens rörliga ersättningar fördelar sig på kortsiktiga företagsvisa ersättningar och långsiktiga ersättningar på grupplanet.

Utsikter för återstoden av året

Ekonomi i Finland har i år återhämtat sig långsamt med stöd av hemmamarknaden. Konsumtionen och särskilt byggverksamheten har inverkat positivt på den ekonomiska tillväxten, men exporten har fortfarande varit dämpad. Arbetslösheten har minskat och förtroendet har ökat. Tillväxttakten i den globala ekonomin är fortfarande långsam och ingen snabb återhämtning är att vänta för exporten. Den relativt långsamma tillväxttakten i den finländska ekonomin fortsätter under den närmaste tiden framför allt med stöd av den inhemska efterfrågan. Den oro som den brittiska folkomröstningen medförde på finansmarknaden har jämnat ut sig under slutet av rapportperioden, men Brexit och många andra politiska och ekonomiska risker hotar utsikterna. Återhämtningen i Finland kan hotas av att genomföringen av de redan beslutade ekonomipolitiska åtgärderna går trögt.

De delvis redan negativa marknadsräsentorna belastar bankernas räntenetto och försvagar intäkterna från försäkringsbolagens placeringsverksamhet. De låga räntorna stöder å sin sida kundernas kreditbetalningsförmåga, vilket har hållit nedskrivningarna inom bankrörelsen låga trots den långvariga perioden av långsam ekonomisk tillväxt. Digitaliseringen av finansbranschen, förnyandet av den spridda infrastrukturen för datasystem samt förändringen i kundbeteendet kräver avsevärda utvecklingssatsningar av branschen under de närmaste åren vilket ökar kostnaderna och försämrar lönsamheten på kort sikt. Förändringarna i omvärlden ökar betydelsen av en effektiv och lönsam verksamhet samt en god kapitaltäckning.

OP Företagsbankskoncernens resultat före skatt väntas bli klart mindre än resultatet från kvarvarande verksamheter 2015. De största osäkerhetsmomenten för resultatutvecklingen ansluter sig till tillväxttakten i affärsverksamheten, nedskrivningar av fordringar, utvecklingen på ränte- och placeringsmarknaden, storskadornas inverkan på försäkringsersättningarna samt nivån på den diskonteringsränta som tillämpas på diskonteringen av försäkringsskulden.

Alla bedömningar som presenteras i den här delårsrapporten grundar sig på de rådande åsikterna om utvecklingen av omvärlden, OP Företagsbankskoncernen och dess funktioner och de faktiska resultaten kan avvika betydligt.

Resultaträkning

Milj. €	Not	7-9/ 2016	7-9/ 2015	1-9/ 2016	1-9/ 2015
Räntenetto	3	60	56	177	164
Försäkringsnetto	4	142	136	398	383
Provisionsintäkter, netto	5	3	11	11	31
Nettointäkter från placeringsverksamhet	6	71	63	154	272
Övriga rörelseintäkter		9	7	30	21
Andel av intresseföretagens resultat		0	0	1	0
Intäkter totalt		286	272	771	871
Personalkostnader		35	34	120	116
Avskrivningar och nedskrivningar		13	12	37	36
Övriga rörelsekostnader		65	58	199	184
Kostnader totalt		113	104	356	337
Nedskrivningar av fordringar	7	6	2	13	19
OP-bonus till ägarkunder		0	0	1	1
Resultat före skatt		167	166	400	514
Inkomstskatter		33	33	78	98
Resultat från kvarvarande verksamheter		134	133	321	416
Resultat från avvecklade verksamheter			4		14
Periodens resultat		134	136	321	430
Fördelning:					
Moderföretagets ägare		133	134	320	425
Innehav utan bestämmande inflytande		1	3	2	5
Periodens resultat		134	136	321	430
Rapport över totalresultat					
Periodens resultat		134	136	321	430
Poster som inte omklassificeras till resultatet					
Vinster/(förluster) av omvärderingar av förmånsbestämda pensionsplaner		-5	-6	-48	26
Poster som eventuellt senare omklassificeras till resultatet					
Förändring i fonden för verkligt värde					
Värdering till verkligt värde		94	-84	130	-134
Säkring av kassaflöde		-2	0	-4	-6
Omräkningsdifferenser		0	0	0	0
Inkomstskatter					
Poster som inte omklassificeras till resultatet					
Vinster/(förluster) av omvärderingar av förmånsbestämda pensionsplaner		1	1	10	-5
Poster som eventuellt senare omklassificeras till resultatet					
Värdering till verkligt värde		-19	17	-26	27
Säkring av kassaflöde		0	0	1	1
Periodens totalresultat		203	65	384	340
Fördelning av totalresultat:					
Moderföretagets ägare		202	61	381	334
Innehav utan bestämmande inflytande		1	4	3	6
Periodens totalresultat		203	65	384	340
Totalresultatet hänförligt till moderföretagets ägare fördelar sig enligt följande:					
Kvarvarande verksamheter			57		320
Avvecklade verksamheter			4		14
Totalt			61		334

Balansräkning

Milj. €	Not	30.9. 2016	31.12. 2015
Kontanta medel		8 633	8 469
Fordringar på kreditinstitut		9 295	9 678
Finansiella tillgångar för handel		769	852
Derivatinstrument	10	6 116	5 735
Fordringar på kunder	12	18 139	17 183
Investeringsstillgångar		17 481	14 881
Andelar av intresseföretag		15	16
Immateriella tillgångar		792	781
Materiella tillgångar		78	58
Övriga tillgångar		2 270	1 965
Skattefordringar		18	35
Tillgångar totalt		63 606	59 655
Skulder till kreditinstitut		8 111	5 209
Derivatinstrument		5 934	5 650
Skulder till kunder		16 854	17 549
Försäkringsskulder	13	3 131	2 917
Skuldebrev emitterade till allmänheten	14	20 559	19 475
Avsättningar och övriga skulder		3 047	3 005
Skatteskulder		385	370
Efterställda skulder		1 607	1 737
Skulder totalt		59 628	55 914
Eget kapital			
Hänförligt till moderföretagets ägare			
Aktiekapital		428	428
Fonden för verkligt värde	15	220	120
Övriga fonder		1 093	1 093
Ackumulerade vinstmedel		2 123	1 996
Hänförligt till innehav utan bestämmande inflytande		114	105
Eget kapital totalt		3 978	3 741
Skulder och eget kapital totalt		63 606	59 655

Rapport över förändringar i eget kapital

Milj. €	Eget kapital som hör till ägare				Hänförligt till innehav utan bestämmande inflytande		Eget kapital totalt
	Aktie-kapital	Fonden för verkligt värde	Övriga fonder	Ackumu-lerade vinstmedel	Totalt		
Eget kapital 1.1.2015	428	231	1 093	1 564	3 316	92	3 408
Periodens totalresultat		-112		446	334	6	340
Periodens resultat				425	425	5	430
Övrigt totalresultat		-112		21	-91	0	-91
Vinstutdelning				-137	-137		-137
Övriga			0		0	14	14
Eget kapital 30.9.2015	428	119	1 093	1 873	3 513	112	3 625

Milj. €	Eget kapital som hör till ägare				Hänförligt till innehav utan bestämmande inflytande		Eget kapital totalt
	Aktie-kapital	Fonden för verkligt värde	Övriga fonder	Ackumu-lerade vinstmedel	Totalt		
Eget Kapital 1.1.2016	428	120	1 093	1 996	3 637	105	3 741
Periodens totalresultat		100		281	381	3	384
Periodens resultat				320	320	2	321
Övrigt totalresultat		100		-39	61	1	62
Vinstutdelning				-153	-153		-153
Övriga			0		0	7	7
Eget Kapital 30.9.2016	428	220	1 093	2 123	3 864	114	3 978

Kassaflödesanalys

Milj. €	1–9/ 2016	1–9/ 2015*
Kassaflöde från rörelsen		
Periodens resultat	320	425
Justeringar i periodens resultat	81	254
Ökning (-) eller minskning (+) av rörelsetillgångar	-3 429	-3 627
Fordringar på kreditinstitut	417	-23
Finansiella tillgångar för handel	-238	335
Derivatinstrument	27	-11
Fordringar på kunder	-949	-1 169
Investeringsstillgångar	-2 250	-3 035
Övriga tillgångar	-436	276
Ökning (+) eller minskning (-) av rörelseskulder	2 240	3 060
Skulder till kreditinstitut	2 904	-400
Finansiella skulder som redovisas till verkligt värde via resultaträkningen	0	-4
Derivatinstrument	-29	13
Skulder till kunder	-695	3 267
Försäkringsskuld	65	21
Avsättningar och övriga skulder	-4	163
Betald inkomstskatt	-62	-100
Erhållna utdelningar	31	45
A. Kassaflöde från rörelsen totalt	-820	55
Kassaflöde från investeringar		
Likvida medel som hålls till förfall, ökningar		-20
Likvida medel som hålls till förfall, minskningar	4	69
Försäljning av dotterföretag och intresseföretag med avdrag för likvida medel vid försäljningstidpunkten		11
Investeringar i materiella och immateriella tillgångar	-65	-25
Överlåtelse av materiella och immateriella tillgångar	1	0
B. Kassaflöde från investeringar totalt	-60	35
Kassaflöde från finansiering		
Efterställda skulder, ökningar	0	1 327
Efterställda skulder, minskningar	-144	-698
Skuldebrev emitterade till allmänheten, ökningar	19 609	21 163
Skuldebrev emitterade till allmänheten, minskningar	-18 235	-20 535
Betalda utdelningar	-153	-137
C. Kassaflöde från finansiering totalt	1 076	1 119
Nettoförändring av likvida medel (A+B+C)	196	1 209
Likvida medel vid början av räkenskapsperioden	8 803	4 306
Likvida medel vid slutet av räkenskapsperioden	9 000	5 515
Likvida medel		
Kontanta medel	8 633	4 852
På anfordran betalbara fordringar på kreditinstitut	367	663
Totalt	9 000	5 515

* Inkluderar avvecklade verksamheter

Uppgifter enligt rörelsesegment

Kapitaliseringen av segmenten baserar sig på den kapitaltäckningsanalys som OP Gruppen upprättat i enlighet med kreditinstitutslagen. Kapitalkraven enligt kapitaltäckningsanalysen har fördelats på rörelsesegmenten. Kapital har allokerats till bankrörelsen så att kärnprimärkapitalrelationen (CET1) är 19 % (18 %). Till skadeförsäkringsrörelsen har allokerats kapital så att solvensprocenten (SII) är 120. Allokeringen av kapital inverkar på den interna ränta som segmentet betalar.

	Bankrörelse	Skade- försäkring	Övrig rörelse	Kapital- förvaltning	Elimineringar	Koncernen totalt
Resultatet för januari–september 2016, milj. €						
Räntenetto	221	-15	-26		-2	177
-varav interna nettoresultat före skatt	-12	-13	25			
Försäkringsnetto		398				398
Provisionsintäkter, netto	114	-40	-63		0	11
Nettointäkter från placeringsverksamhet	-37	87	102		1	154
Övriga rörelseintäkter	11	6	17		-5	30
Andel av intresseföretagens resultat		1				1
Intäkter totalt	310	437	31		-6	771
Personalkostnader	40	74	6			120
Avskrivningar och nedskrivningar	7	29	1			37
Övriga rörelsekostnader	60	132	12		-6	199
Kostnader totalt	107	236	20		-6	356
Nedskrivningar av fordringar	13	0	0			13
OP-bonus till ägarkunder		1				1
Resultat före skatt	189	199	11		0	400

	Kvarvarande verksamheter		Avvecklade verksamheter			
	Bankrörelse	Skade- försäkring	Övrig rörelse	Kapital- förvaltning	Elimineringar	Koncernen totalt
Resultatet för januari–september 2015, milj. €						
Räntenetto	201	-17	-20	1	-2	164
-varav interna nettoresultat före skatt	-20	-15	33	1		
Försäkringsnetto		383				383
Provisionsintäkter, netto	75	-40	-1	40	-3	70
Nettointäkter från placeringsverksamhet	95	117	57	0	3	272
Övriga rörelseintäkter	9	4	7	1	1	22
Andel av intresseföretagens resultat		0		2		2
Intäkter totalt	380	448	43	44	-1	914
Personalkostnader	40	73	3	11		127
Avskrivningar och nedskrivningar	8	27	1	3		39
Övriga rörelsekostnader	53	121	11	11	-1	195
Kostnader totalt	102	221	15	25	-1	362
Nedskrivningar av fordringar	19	0	0		0	19
OP-bonus till ägarkunder		1				1
Resultat före skatt	259	225	28	19	0	531

Balansräkning 30.9.2016, milj. €	Bankrörelse	Skade- försäkring	Övrig rörelse	Elimineringar	Koncernen totalt
Kontanta medel	1	173	8 627	-168	8 633
Fordringar på kreditinstitut	163	6	9 142	-16	9 295
Finansiella tillgångar för handel	-4		772		769
Derivatinstrument	91	48	5 998	-22	6 116
Fordringar på kunder	17 805	0	712	-378	18 139
Investeringsstillgångar	630	3 804	13 140	-92	17 481
Andelar av intresseföretag		15			15
Immateriella tillgångar	64	702	26		792
Materiella tillgångar	3	46	28		78
Övriga tillgångar	121	711	1 463	-24	2 270
Skattefordringar	0	4	14		18
Tillgångar totalt	18 874	5 509	39 922	-700	63 606
Skulder till kreditinstitut	388		8 109	-385	8 111
Derivatinstrument	134	6	5 817	-23	5 934
Skulder till kunder	10 215		6 823	-184	16 854
Försäkringsskuld		3 131			3 131
Skuldebrev emitterade till allmänheten	1 340		19 254	-35	20 559
Avsättningar och övriga skulder	1 319	407	1 343	-23	3 047
Skatteskulder	0	93	292		385
Efterställda skulder		135	1 472		1 607
Skulder totalt	13 397	3 772	43 109	-650	59 628
Eget kapital					3 978

Balansräkning 31.12.2015, milj. €	Bankrörelse	Skade- försäkring	Övrig rörelse	Elimineringar	Koncernen totalt
Kontanta medel	14	107	8 451	-103	8 469
Fordringar på kreditinstitut	322	6	9 380	-30	9 678
Finansiella tillgångar för handel	849		3		852
Derivatinstrument	5 403	14	337	-18	5 735
Fordringar på kunder	16 677		801	-294	17 183
Investeringsstillgångar	668	3 556	10 736	-79	14 881
Andelar av intresseföretag		16			16
Immateriella tillgångar	64	695	22		781
Materiella tillgångar	7	47	4	0	58
Övriga tillgångar	768	666	542	-11	1 965
Skattefordringar	0	4	31	0	35
Tillgångar totalt	24 772	5 111	30 306	-534	59 655
Skulder till kreditinstitut	1 305		4 199	-294	5 209
Derivatinstrument	5 328	15	326	-19	5 650
Skulder till kunder	11 628		6 043	-121	17 549
Försäkringsskuld		2 917			2 917
Skuldebrev emitterade till allmänheten	2 159		17 351	-35	19 475
Avsättningar och övriga skulder	1 499	322	1 207	-22	3 005
Skatteskulder	0	84	286	0	370
Efterställda skulder	11	135	1 591		1 737
Skulder totalt	21 929	3 473	31 003	-492	55 914
Eget kapital					3 741

Noter

- Not 1 Redovisningsprinciper
- Not 2 Nyckeltal och formler för nyckeltalen
- Not 3 Räntenetto
- Not 4 Försäkringsnetto
- Not 5 Provisionsintäkter, netto
- Not 6 Nettointäkter från placeringsverksamhet
- Not 7 Nedskrivningar av fordringar
- Not 8 Kategorisering av finansiella tillgångar och skulder
- Not 9 Klassificering av finansiella instrument återkommande värderade till verkligt värde enligt värderingsmetod
- Not 10 Derivatinstrument
- Not 11 Finansiella tillgångar och skulder som dragits av från varandra eller som omfattas av ett rättsligt bindande ramavtal om nettnings
- Not 12 Fordringar på kreditinstitut och kunder samt problemfordringar
- Not 13 Försäkringsrörelsens skulder
- Not 14 Skuldebrev emitterade till allmänheten
- Not 15 Fonden för verkligt värde efter skatt
- Not 16 Ställda säkerheter
- Not 17 Åtaganden utanför balansräkningen
- Not 18 Kapitaltäckning för kreditinstitut
- Not 19 Exponeringar enligt ratingklass
- Not 20 Försäkringsbolagens solvens
- Not 21 Närståendetransaktioner

Not 1 Redovisningsprinciper

Delårsrapporten har upprättats med iakttagande av standarden IAS 34 (Delårsrapportering) och de principer för upprättandet av bokslutet som redogjorts för i koncernens bokslut 2015.

Delårsrapporten är oreviderad. Alla siffror i delårsrapporten har avrundats och därför kan summan av enskilda tal avvika från den summa som angetts.

Delårsrapporten offentliggörs på finska, svenska och engelska. Den finska versionen är den officiella version som gäller, ifall det finns konflikter mellan språkversionerna.

Resultat- och balansräkningsschemat har förnyats i delårsrapporten 1.1–30.6.2016. Den nya indelningen påverkar inte det egna kapitalet, balansomslutningen eller periodens resultat. Segmentrapporteringen har uppdaterats på motsvarande sätt. Jämförelseuppgifterna har korrigerats i enlighet med den nya indelningen. En tabell med jämförelseuppgifter för resultaträkningen och balansräkningen enligt den nya indelningen finns i delårsrapporten för 1.1.–30.6.2016.

De största förändringarna som beror på den nya indelningen är följande:

En specifikation av räntetäkterna och räntekostnaderna i räntenettet finns i noterna. Räntenettet efter avskrivningar redovisas inte separat. Avskrivningar av fordringar redovisas på en egen rad efter kostnaderna.

Den tidigare raden "Nettointäkter från skadeförsäkringsrörelse" har delats upp i försäkringsnetto och nettointäkter från placeringsverksamhet eftersom det bättre beskriver posternas art. Upplösningen av diskonteringen har redovisats bland nettointäkter från placeringsverksamhet.

Nettointäkter från handel redovisades tidigare som en egen rad, men den ingår nu i nettointäkter från placeringsverksamhet. Raden "Andel av intresseföretagens resultat" redovisas bland intäkter.

Kostnaderna har delats in i personalkostnader, avskrivningar och övriga rörelsekostnader. Tidigare delades kostnaderna in i personalkostnader, ICT-kostnader och övriga kostnader. OP-bonus till ägarkunder redovisas på en egen rad efter kostnaderna.

De tidigare raderna "Tillgångar i skadeförsäkringsrörelse" och "Skulder för skadeförsäkringsrörelse" i balansräkningen har delats upp på andra rader som bäst beskriver innehållet. Försäkringsskulden redovisas på en ny rad.

Not 2 Nyckeltal och formler för nyckeltalen

	1-9/2016	1-9/2015
Räntabilitet på eget kapital (ROE), %	11,1	16,4
Räntabilitet på eget kapital (ROE) till verkligt värde, %	13,2	12,9
Räntabilitet på totalt kapital (ROA), %	0,70	1,08
Kostnaders andel av intäkterna, %	46	40
Antalet anställda i genomsnitt	2385	2461

ALTERNATIVA NYCKELTAL

Europeiska värdepappersmyndighetens (ESMA) nya anvisningar om alternativa nyckeltal trädde i kraft 3.7.2016. Alternativa nyckeltal redovisas för att beskriva den ekonomiska utvecklingen i affärsrörelsen och förbättra jämförbarheten mellan olika rapportperioder. Alternativa nyckeltal ska inte betraktas som ersättande mätare jämfört med de nyckeltal som definieras i IFRS-bokslutsreglerna.

Formlerna för de alternativa nyckeltal som tillämpas presenteras nedan och de motsvarar till innehållet de nyckeltal som presenterats tidigare.

Räntabilitet på eget kapital (ROE), %	$\frac{\text{Periodens resultat}}{\text{Eget kapital (medeltalet vid periodens början och slut)}} \times 100$
Räntabilitet på eget kapital (ROE) till verkligt värde, %	$\frac{\text{Periodens totalresultat}}{\text{Eget kapital (medeltalet vid periodens början och slut)}} \times 100$
Räntabilitet på totalt kapital (ROA), %	$\frac{\text{Periodens resultat}}{\text{Balansomslutning i genomsnitt (medeltalet vid periodens början och slut)}} \times 100$
Kostnadernas andel av intäkterna, %	$\frac{\text{Kostnader totalt}}{\text{Intäkter totalt}} \times 100$
Nedskrivningar av fordringar i kredit- och garantistocken, %	$\frac{\text{Nedskrivningar av fordringar x (dagar i räkenskapsperioden/dagar i rapportperioden)}}{\text{Kredit- och garantistocken vid rapportperiodens slut}} \times 100$
Skadeförsäkringens nyckeltal:	
Skadeprocent (exkl. diskontering av pensionsansvar)	$\frac{\text{Ersättningar och skaderegleringskostnader}}{\text{Premieintäkter (netto)}} \times 100$
Driftskostnadsprocent	$\frac{\text{Driftskostnader + avskrivningar/justeringar av immateriella tillgångar som uppkommit i samband med företagsköp}}{\text{Premieintäkter (netto)}} \times 100$
Riskprocent (exkl. diskontering av pensionsansvar)	$\frac{\text{Ersättningar exkl. skaderegleringskostnader}}{\text{Premieintäkter (netto)}} \times 100$
Totalkostnadsprocent (exkl. diskontering av pensionsansvar)	Skadeprocent + driftskostnadsprocent Riskprocent + omkostnadsprocent
Omkostnadsprocent	$\frac{\text{Driftskostnader och skaderegleringskostnader}}{\text{Premieintäkter (netto)}} \times 100$

Operativ skadeprocent	$\frac{\text{Ersättningar exkl. förändringar i beräkningsgrunden}}{\text{Premieintäkter exkl. förändringar i beräkningsgrunden (netto)}} \times 100$
Operativ driftskostnadsprocent	$\frac{\text{Driftskostnader}}{\text{Premieintäkter exkl. förändringar i beräkningsgrunden (netto)}} \times 100$
Operativ totalkostnadsprocent	Operativ skadeprocent + operativ driftskostnadsprocent Operativ riskprocent + operativ omkostnadsprocent
Operativ riskprocent (exkl. diskontering av pensionsansvar)	$\frac{\text{Ersättningar exkl. skaderegleringskostnader och förändringar i beräkningsgrunden}}{\text{Premieintäkter (netto) exkl. förändringar i beräkningsgrunden}} \times 100$
Operativ omkostnadsprocent	$\frac{\text{Driftskostnader och skaderegleringskostnader}}{\text{Premieintäkter (netto) exkl. förändringar i beräkningsgrunden}} \times 100$
NYCKELTAL SOM KALKYLERAS SEPARAT	
Kapitalrelation, %	$\frac{\text{Kapitalbas totalt}}{\text{Totalt riskvägt exponeringsbelopp}} \times 100$
Tier 1-kapitalrelation, %	$\frac{\text{Primärkapital (Tier 1)}}{\text{Totalt riskvägt exponeringsbelopp}} \times 100$
Kärnprimärkapitalrelation (CET1)	$\frac{\text{Kärnprimärkapital (CET1)}}{\text{Totalt riskvägt exponeringsbelopp}} \times 100$
Solvensprocent	$\frac{\text{Kapitalbas}}{\text{Kapitalkrav (SCR)}} \times 100$
Bruttosoliditetsgrad (leverage ratio), %	$\frac{\text{Primärkapital (T1)}}{\text{Exponeringsbelopp}} \times 100$
Likviditetstäckningskrav (LCR), %	$\frac{\text{Likvida tillgångar}}{\text{Likviditetsutflödena - likviditetsinflöden i stressituationer}} \times 100$

SKADEFÖRSÄKRINGENS OPERATIVA RESULTAT	1–9/2016	1–9/2015	Förändring %	1–12/2015
Milj. €				
Premieintäkter	1 061	1 037	2,2	1 396
Försäkringsersättningar	- 731	- 715	2,2	-972
Driftskostnader	-187	-181	3,2	-247
Avskrivningskorrigerig av immateriella tillgångar	-16	-16	-0,3	-21
Försäkringstekniskt bidrag	127	126	1,4	156
Placeringsintäkter och -kostnader	87	117	-25,5	133
Övriga intäkter och kostnader	-15	-18	-13,3	-22
Resultat före skatt	199	225	-11,5	267
Förändring i fonden för verkligt värde, brutto	83	-108		-87
Resultat före skatt till verkligt värde	282	117		179

Vid beräkningen av Skadeförsäkringens nyckeltal används skadeförsäkringsbolagens rörelsevisa kostnader, som inte redovisas enligt samma principer i koncernens resultaträkning.

Not 3 Räntenetto

Milj. €	7-9/ 2016	7-9/ 2015	1-9/ 2016	1-9/ 2015
Ränteintäkter				
Fordringar på kreditinstitut	10	9	29	30
Fordringar på kunder				
Lån	71	71	212	213
Finansiella leasingfordringar	5	5	13	15
Krediter som minskat i värde och övriga åtaganden	0	0	0	0
Skuldebrev				
Som innehas för handel	2	3	7	9
Som kan säljas	30	33	91	104
Som hålls till förfall	0	0	0	0
Lån och fordringar	0	0	1	3
Derivatinstrument				
Som innehas för handel	257	323	836	1 013
Säkring av verkligt värde	-33	-29	-98	-90
Säkring av kassaflöde	2	3	7	9
Den ineffektiva andelen av säkring av kassaflödet	0	0	0	0
Övriga	2	1	5	7
Totalt	345	420	1 103	1 312
Räntekostnader				
Skulder till kreditinstitut	18	12	46	36
Finansiella skulder som redovisas till verkligt värde via resultaträkningen	0	0	0	0
Skulder till kunder	-1	4	2	12
Skuldebrev emitterade till allmänheten	46	53	133	163
Efterställda skulder				
Kapitallån	1	3	6	7
Övriga	11	11	33	30
Derivatinstrument				
Som innehas för handel	245	316	808	1 006
Säkring av verkligt värde	-35	-35	-107	-111
Övriga	2	0	5	4
Totalt	288	364	927	1 147
Räntenetto utan värderingsposter i säkringsredovisning	58	56	176	165
Säkringsinstrument	-18	-56	-173	-6
Värdeförändringar i de säkrade posterna	20	56	174	5
Räntenetto	60	56	177	164

Not 4 Försäkringsnetto

Milj. €	7-9/ 2016	7-9/ 2015	1-9/ 2016	1-9/ 2015
Premieintäkter, netto				
Premieinkomst	256	252	1 171	1 160
Återförsäkrares andel	1	0	-5	-9
Förändring i avsättning för ej intjänade premier	112	112	-108	-122
Återförsäkrares andel	-7	-8	4	10
Totalt	362	357	1 062	1 039
Ersättningar, netto				
Betalda ersättningar	197	198	642	597
Återförsäkrares andel	-12	-12	-26	-24
Förändring i avsättning för oreglerade skador	27	31	26	70
Återförsäkrares andel	8	3	18	8
Totalt	220	220	660	652
Övriga poster i skadeförsäkring	0	-1	-3	-3
Försäkringsnetto totalt	142	136	398	383

Not 5 Provisionsintäkter, netto

Milj. €	7-9/ 2016	7-9/ 2015	1-9/ 2016	1-9/ 2015
Provisionsintäkter				
Utlåning	10	10	32	32
Inlåning	0	0	0	0
Betalningsrörelse	7	7	21	23
Värdepappersförmedling	4	4	11	16
Värdepappersemissioner	0	5	5	10
Fonder	0	0	0	0
Kapitalförvaltning och juridiska ärenden	3	2	8	5
Garantier	3	3	10	10
Försäkringsförmedling	5	4	13	13
Övriga	2	1	5	2
Totalt	34	36	106	111
Provisionskostnader				
Betalningsrörelse	2	4	9	11
Värdepappersförmedling	2	2	5	6
Värdepappersemissioner	0	0	1	2
Kapitalförvaltning och juridiska ärenden	1	1	3	2
Försäkringsrörelsen	17	17	52	52
Övriga	8	2	25	7
Totalt	31	26	95	81
Provisionsintäkter, netto, totalt	3	11	11	31

Not 6 Nettointäkter från placeringsverksamhet

Milj. €	7-9/ 2016	7-9/ 2015	1-9/ 2016	1-9/ 2015
Finansiella tillgångar som kan säljas				
Skuldebrev	17	20	70	70
Egetkapitalinstrument	2	22	7	91
Utdelningar	7	5	30	43
Nedskrivningar och återföringar av nedskrivningar	-2	-4	-13	-7
Totalt	24	43	94	197
Som redovisats till verkligt värde via resultaträkningen				
Försäkring				
Skuldebrev	2	0	7	-1
Derivatinstrument	10	-3	-5	5
Bankrörelse och Övrig rörelse				
Värdepappershandel	32	18	47	64
Valutaverksamhet	8	8	27	23
Förvaltningsfastigheter	3	6	8	11
Totalt	55	29	85	103
Som redovisats till det upplupna anskaffningsvärdet				
Lån och övriga fordringar	1	1	3	1
Nedskrivningar och återföringar av nedskrivningar		0	0	0
Totalt	1	1	3	1
Skadeförsäkring				
Upplösning av diskontering	-9	-9	-27	-29
Totalt	-9	-9	-27	-29
Nettointäkter från placeringsverksamhet totalt	71	63	154	272

Not 7 Nedskrivningar av fordringar

Milj. €	7-9/ 2016	7-9/ 2015	1-9/ 2016	1-9/ 2015
Fordringar som nedskrivits som kredit-och garantiförluster	0	0	37	8
Återföringar av fordringar som avskrivits	0	0	0	-1
Ökning av individuella nedskrivningar	6	4	14	20
Minskning av individuella nedskrivningar	-1	0	-42	-8
Gruppvisa nedskrivningar	1	-2	4	0
Nedskrivningar av fordringar totalt	6	2	13	19

Not 8 Kategorisering av finansiella tillgångar och skulder

	Lån och fordringar	Investe- ringar som hålls till förfall	Finansiella tillgångar som redo- visas till verkligt värde via resultat- räkningen*	Finansiella tillgångar som kan säljas	Säkrings- instru- ment	Totalt
Tillgångar, milj. €						
Kontanta medel	8 633					8 633
Fordringar på kreditinstitut	9 295					9 295
Derivatinstrument			5 776		340	6 116
Fordringar på kunder	18 139					18 139
Skuldebrev		90	993	16 064		17 147
Egetkapitalinstrument				776		776
Övriga finansiella tillgångar	2 301					2 301
Finansiella tillgångar	38 367	90	6 769	16 840	340	62 406
Andra tillgångar än finansiella instrument						1 199
Totalt 30.9.2016	38 367	90	6 769	16 840	340	63 606

	Lån och fordringar	Investe- ringar som hålls till förfall	Finansiella tillgångar som redo- visas till verkligt värde via resultat- räkningen*	Finansiella tillgångar som kan säljas	Säkrings- instru- ment	Totalt
Tillgångar, milj. €						
Kontanta medel	8 469					8 469
Fordringar på kreditinstitut	9 678					9 678
Derivatinstrument			5 403		332	5 735
Fordringar på kunder	17 183					17 183
Skuldebrev		94	852	13 714		14 661
Egetkapitalinstrument				754		754
Övriga finansiella tillgångar	1 989					1 989
Finansiella tillgångar	37 320	94	6 255	14 468	332	58 470
Andra tillgångar än finansiella instrument						1 185
Totalt 31.12.2015	37 320	94	6 255	14 468	332	59 655

* Balansposten investeringstillgångar omfattar skade- och livförsäkringens skuldebrev och egetkapitalinstrument som redovisas till verkligt värde via resultaträkningen.

	Finansiella skulder som redovisas till verkligt värde via resultaträkningen	Övriga skulder	Säkrings- instru- ment	Totalt
Skulder, milj. €				
Skulder till kreditinstitut		8 111		8 111
Derivatinstrument	5 618		316	5 934
Skulder till kunder		16 854		16 854
Försäkringsskuld		3 131		3 131
Skuldebrev emitterade till allmänheten		20 559		20 559
Efterställda skulder		1 607		1 607
Övriga finansiella skulder		2 874		2 874
Finansiella skulder	5 618	53 135	316	59 070
Andra skulder än finansiella skulder				558
Totalt 30.9.2016	5 618	53 135	316	59 628

	Finansiella skulder som redovisas till verkligt värde via resultaträkningen	Övriga skulder	Säkrings- instru- ment	Totalt
Skulder, milj. €				
Skulder till kreditinstitut		5 209		5 209
Derivatinstrument	5 314		336	5 650
Skulder till kunder		17 549		17 549
Försäkringsskuld		2 917		2 917
Skuldebrev emitterade till allmänheten		19 475		19 475
Efterställda skulder		1 737		1 737
Övriga finansiella skulder		2 878		2 878
Finansiella skulder	5 314	49 766	336	55 416
Andra skulder än finansiella skulder				497
Totalt 31.12.2015	5 314	49 766	336	55 914

Obligationslånen bland skuldebrev emitterade till allmänheten har behandlats i bokföringen till det upplupna anskaffningsvärdet. Det verkliga värdet på de här skuldebrev som uppskattats med hjälp av den information som fanns att få från marknaden och etablerade värderingsmetoder var vid slutet av september 352 miljoner euro (221) högre än det bokförda värdet. Efterställda skulder har behandlats till det upplupna anskaffningsvärdet. Det verkliga värdet av efterställda skulder är större än det upplupna anskaffningsvärdet, men fastställandet av tillförlitliga verkliga värden är osäkert.

Not 9 Klassificering av finansiella instrument återkommande värderade tillverkligt värde enligt värderingsmetod

Tillgångarnas verkliga värden 30.9.2016, milj. €	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Totalt
Finansiella tillgångar som redovisas till verkligt värde via resultaträkningen				
Skuldinstrument	372	607	15	993
Derivatinstrument	6	5 938	172	6 116
Finansiella tillgångar som kan säljas				
Egetkapitalinstrument	424	65	287	776
Skuldinstrument	13 137	2 600	326	16 064
Totalt	13 939	9 211	800	23 949

Tillgångarnas verkliga värden 31.12.2015, milj. €	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Totalt
Finansiella tillgångar som redovisas till verkligt värde via resultaträkningen				
Skuldinstrument	616	215	21	852
Derivatinstrument	2	5 557	177	5 735
Finansiella tillgångar som kan säljas				
Egetkapitalinstrument	418	53	283	754
Skuldinstrument	10 385	3 043	286	13 714
Totalt	11 421	8 868	767	21 056

Skuldernas verkliga värden 30.9.2016, milj. €	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Totalt
Finansiella skulder som redovisas till verkligt värde via resultaträkningen				
Övriga		0		0
Derivatinstrument	10	5 801	123	5 934
Totalt	10	5 801	123	5 934

Skuldernas verkliga värden 31.12.2015, milj. €	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Totalt
Finansiella skulder som redovisas till verkligt värde via resultaträkningen				
Övriga		0		0
Derivatinstrument	35	5 480	135	5 650
Totalt	35	5 480	135	5 650

Nivå 1: Noterade marknadspris

De poster som klassificerats till Nivå 1 består av aktier som noterats på börser, företags, staters och finansiella instituts noterade skuldinstrument och börsderivat. Det verkliga värdet för ifrågakvarande instrument bestäms på basis av noteringar från fungerande marknader.

Nivå 2: Värderingsmetoder som baserar sig på indata som kan observeras

Värderingsmetoder som baserar sig på tillförlitliga kalkylparametrar. Med verkligt värde för instrument som klassificerats till Nivå 2 avses det värde som kan härledas ur marknadsvärdet för det finansiella instrumentets delar eller för motsvarande finansiella instrument eller ett värde som kan beräknas med värderingsmodeller och -metoder som allmänt godtas på finansmarknaden, om ett marknadsvärde kan bestämmas tillförlitligt med dem. Till den här nivån har klassificerats största delen av OP Företagsbankskoncernens OTC-derivat samt företags, staters och finansiella instituts noterade skuldinstrument som inte klassificerats till Nivå 1.

Nivå 3: Värderingsmetoder som baserar sig på indata som kan inte observeras

Värderingsmetoder, vilkas kalkylparametrar innehåller osäkerhet. Instrument som klassificerats till Nivå 3 värderas med prissättningsmodeller, vilkas kalkylparametrar innehåller osäkerhet. Dessutom klassificeras till Nivå 3 skuldinstrument för vilka det på värderingdagen på marknaden finns endast några eller inga noteringar. I ifrågavarande balansklass ingår de mest komplicerade OTC-derivaten samt sådana derivat med lång löptid där den marknadsdata som använts för värderingen har extrapolerats, vissa private equity-investeringar, olikvida lån, strukturerade lån inkl. värdepapperiserade lån och strukturerade skuldebrev samt hedge-fonder. Det verkliga värdet i Nivå 3 består av prisuppgifter från utomstående.

Omklassificering mellan olika nivåer av värderingen till verkligt värde

Omklassificeringen mellan olika nivåer anses ha skett den dag då den transaktion som omklassificeringen medfört skett eller den dag då omständigheterna ändrats.

Värderingsmetoder, vilkas kalkylparametrar innehåller osäkerhet (Nivå 3)

Specifikation av finansiella tillgångar och skulder

	Finansiella tillgångar som redovisas till verkligt värde via resultat-räkningen	Derivat-instrument	Finansiella tillgångar som kan säljas	Tillgångar totalt
Finansiella tillgångar, milj. €				
Ingående balans 1.1.2016	21	177	569	767
Resultaträkningens nettointäkter	-7	-5	-10	-21
Nettointäkter i rapporten över totalresultat			2	2
Förvärv			48	48
Försäljningar			-33	-33
Omklassificering till Nivå 3			109	109
Omklassificering från Nivå 3			-72	-72
Utgående balans 30.9.2016	15	172	613	800

	Finansiella tillgångar som redovisas till verkligt värde via resultaträkningen	Derivat-instrument	Skulder totalt
Finansiella skulder, milj. €			
Ingående balans 1.1.2016		135	135
Resultaträkningens nettointäkter		-12	-12
Utgående balans 30.9.2016		123	123

Specifikation av nettointäkter enligt resultatpost 30.9.2016

	Räntenetto	Netto-intäkter från placerings-verksamhet	Rapport över total-resultat/ Förändring i fonden för verkligt värde	Nettointäkter från tillgångar och skulder som innehas vid periodens slut
Milj. €				
Realiserade nettointäkter	-7			-7
Orealiserade nettointäkter	7	-10	2	-1
Nettointäkter totalt	0	-10	2	-7

Derivaten i Nivå 3 består av derivat som strukturerats för kundernas behov, så marknadsrisken har täckts med ett motsvarande derivatinstrument. Den öppna marknadsrisken har ingen effekt på resultatet. Derivaten i Nivå 3 hänför sig till strukturerade obligationslån som OP Företagsbanken emitterat där avkastningen är beroende av värdeutvecklingen i ett inbäddat derivat. Värdeförändringen i de här inbäddade derivaten har inte redovisats i tabellen ovan. Dessutom har till Nivå 3 klassificerats derivat med lång löptid, för vilka den marknadsdata som använts för värderingen har extrapolerats.

Förändringar i värderingsfaktorer

Inga väsentliga ändringar har gjorts i värderingsmetoderna under 2016.

Not 10 Derivatinstrument

	Nominellt värde/återstående löptid			Totalt	Verkligt värde*	
	Under 1 år	1–5 år	Över 5 år		Tillgångar	Skulder
30.9.2016, milj. €						
Räntederivat	49 682	80 561	65 844	196 087	5 633	5 648
Clearas via central motpart	6 506	31 837	28 794	67 137	1 610	1 893
Valutaderivat	28 994	11 392	3 620	44 006	1 329	1 444
Aktie- och indexbundna derivat	56	6		62	4	
Kreditderivat	28	285	38	350	8	8
Övriga derivat	369	523	2	894	64	28
Derivat totalt	79 129	92 767	69 503	241 399	7 039	7 127

	Nominellt värde/återstående löptid			Totalt	Verkligt värde*	
	Under 1 år	1–5 år	Över 5 år		Tillgångar	Skulder
31.12.2015, milj. €						
Räntederivat	42 705	94 574	65 165	202 445	4 421	4 333
Clearas via central motpart	7 712	26 807	24 664	59 183	890	863
Valutaderivat	31 199	9 769	6 706	47 674	1 529	1 480
Aktie- och indexbundna derivat	282	6		288	15	
Kreditderivat	15	126	82	223	10	13
Övriga derivat	208	733	14	955	83	62
Derivat totalt	74 410	105 208	71 966	251 584	6 057	5 888

* I de verkliga värdena ingår upplupna räntor som i balansräkningen redovisas bland övriga tillgångar eller avsättningar och övriga skulder. Dessutom har de verkliga värdena för derivat som clearas av centrala motparter kvittats i balansräkningen.

Not 11 Finansiella tillgångar och skulder som dragits av från varandra eller som omfattas av ett rättsligt bindande ramavtal om nettning

Finansiella tillgångar

	Finansiella tillgångar, brutto	Finansiella skulder, brutto, som avdras från finansiella tillgångar*	Netto som redovisas i balans-räkningen**	Finansiella tillgångar som inte kvittats i balansräkningen		Netto
				Allmänna avtal om derivat-kontrakt***	Mottagna säkerheter	
30.9.2016, milj. €						
Derivat	7 711	-1 595	6 116	-3 465	-828	1 823

	Finansiella tillgångar, brutto	Finansiella skulder, brutto, som avdras från finansiella tillgångar*	Netto som redovisas i balans-räkningen**	Finansiella tillgångar som inte kvittats i balansräkningen		Netto
				Allmänna avtal om derivat-kontrakt***	Mottagna säkerheter	
31.12.2015, milj. €						
Derivat	6 606	-870	5 735	-3 446	-1 030	1 259

Finansiella skulder

	Finansiella skulder, brutto	Finansiella tillgångar, brutto, som avdras från finansiella skulder*	Netto som redovisas i balans-räkningen**	Finansiella skulder som inte kvittats i balansräkningen		Netto
				Allmänna avtal om derivat-kontrakt***	Ställda säkerheter	
30.9.2016, milj. €						
Derivat	7 815	-1 881	5 934	-3 465	-1 246	1 224

	Finansiella skulder, brutto	Finansiella tillgångar, brutto, som avdras från finansiella skulder*	Netto som redovisas i balans-räkningen**	Finansiella skulder som inte kvittats i balansräkningen		Netto
				Allmänna avtal om derivat-kontrakt***	Ställda säkerheter	
31.12.2015, milj. €						
Derivat	6 490	-840	5 650	-3 446	-1 061	1 143

* Inkl. det netto av derivat som clearats dagligen som ingår i kontanta medel, sammanlagt -279 (22) miljoner euro.

** Verkligt värde utan upplupen ränta.

*** Enligt praxis ingås allmänna avtal om derivatkontrakt med alla derivatmotparter.

Clearing av OTC-derivat via centrala motparter

I februari 2013 övergicks till clearing via centrala motparter i enlighet med EMIR-förordningen (Förordning (EU) nr 648/2012). Standardiserade OTC-derivatstransaktioner med finansiella motparter clearas med London Clearing House. I den här handlingsmodellen ändras den centrala motparten vid slutet av den dagliga clearingprocessen till derivatmotpart och derivatens dagliga betalningar kvittas med derivatmotparten. Dagligen antingen betalas eller mottas en säkerhet som motsvarar förändringen i det verkliga värdet på öppna avtal (variation margin). De räntederivat som clearas via centrala motparter kvittas i balansräkningen.

Övrig bilateral clearing av OTC-derivat

På derivataffärer mellan koncernen och övriga kunder samt sådana derivataffärer som inte clearas via centrala motparter enligt förordningen, tillämpas antingen ISDAs, koncernens egna eller Finansbranschens Centralförbunds allmänna avtal om derivatkontrakt. På basis av de här avtalen kan betalningarna för derivat kvittas transaktionsvis per betalningsdag och då en motpart blivit insolvent eller försatt i konkurs. I avtalsvillkoren kan man dessutom avtala om motpartsspecifika säkerheter. De här derivaten bruttoredo visas i balansräkningen.

Not 12 Fordringar på kreditinstitut och kunder samt problemfordringar

	Inte ned- skrivna (brutto)	Ned- skrivna (brutto)	Totalt	Individuella nedskriv- ningar	Gruppvisa nedskriv- ningar	Balans- värde
30.9.2016, milj. €						
Fordringar på kreditinstitut och kunder						
Fordringar på kreditinstitut	9 296		9 296		1	9 295
Fordringar på kunder, varav	16 934	209	17 143	197	23	16 923
Bankgarantifordringar	0	2	2	2	0	0
Finansiell leasing	1 215		1 215			1 215
Totalt	27 446	209	27 655	197	24	27 434
Fordringar på kreditinstitut och kunder sektorvis						
Företag	15 064	208	15 272	196	12	15 064
Finansiella företag (inkl. försäkringsföretag)	10 258		10 258		2	10 256
Hushåll	1 544	1	1 545	1	10	1 534
Ideella organisationer	211	0	212	0	0	211
Offentlig sektor	368		368		0	368
Totalt	27 446	209	27 655	197	24	27 434
31.12.2015, milj. €						
Fordringar på kreditinstitut och kunder						
Fordringar på kreditinstitut	9 680		9 680		1	9 678
Fordringar på kunder, varav	16 008	252	16 261	224	19	16 018
Bankgarantifordringar	0	10	10	10	0	0
Finansiell leasing	1 166		1 166			1 166
Totalt	26 854	252	27 106	224	20	26 862
Fordringar på kreditinstitut och kunder sektorvis						
Företag	14 385	252	14 637	224	11	14 402
Finansiella företag (inkl. försäkringsföretag)	10 567		10 567		2	10 565
Hushåll	1 351		1 351		7	1 344
Ideella organisationer	207	0	207	0	0	207
Offentlig sektor	344		344		0	344
Totalt	26 854	252	27 106	224	20	26 862

	lcke nödlidande ("performing") fordringar på kreditinstitut och kunder (brutto)	Nödlidande ("non-per- forming") fordringar på kredit- institut och kunder (brutto)	Fordringar på kredit- institut och kunder (brutto)	Individuella ned- skrivningar	Fordringar på kreditinstitut och kunder (netto)
Problemfordringar 30.9.2016, milj. €					
Över 90 dagar förfallna fordringar		91	91	79	12
Sannolikt obetalda		213	213	115	98
Lånefordringar som beviljats en eftergift	43	10	53	3	49
Totalt	43	313	356	197	159

	lcke nödlidande ("performing") fordringar på kreditinstitut och kunder (brutto)	Nödlidande ("non-per- forming") fordringar på kredit- institut och kunder (brutto)	Fordringar på kredit- institut och kunder (brutto)	Individuella ned- skrivningar	Fordringar på kreditinstitut och kunder (netto)
Problemfordringar 31.12.2015, milj. €					
Över 90 dagar förfallna fordringar		111	111	93	17
Sannolikt obetalda		242	242	128	113
Lånefordringar som beviljats en eftergift	47	9	56	3	54
Totalt	47	362	409	224	184

Nyckeltal, %	30.9.2016	31.12.2015
Individuella nedskrivningar, % av problemfordringar	55,3 %	54,9 %

Som över 90 dagar förfallna fordringar rapporteras det återstående kapitalet på en fordran där räntan eller kapital förfallit till betalning men inte betalats på tre månader. Som avtal som sannolikt blir obetalade rapporteras avtal i de svagaste ratingklasserna (F för privatkunder och 11–12 för övriga). Som lånefordringar som beviljats en eftergift rapporteras fordringar där villkoren omförhandlats på grund av att kundens betalningsförmåga försämrats. Lånevillkoren för omförhandlade fordringar har mildrats till följd av kundens ekonomiska svårigheter till exempel genom att bevilja kunden amorteringsfrihet för 6–12 mån.

Not 13 Försäkringsrörelsens skulder

Milj. €	30.9.2016	31.12.2015
Avsättningar för oreglerade skador		
Avsättningar för pensioner	1 418	1 386
Övriga avsättningar för oreglerade skador	992	970
Räntekomplettering*	49	0
Totalt	2 459	2 357
Avsättning för intjänade premier	672	560
Totalt	3 131	2 917

* Värdet av försäkringsskuldens säkringar.

Not 14 Skuldebrev emitterade till allmänheten

Milj. €	30.9.2016	31.12.2015
Obligationslån	12 347	12 937
Bankcertifikat, företagscertifikat och ECP	8 211	6 538
Totalt	20 559	19 475

Not 15 Fonden för verkligt värde efter skatt

	Finansiella tillgångar som kan säljas			Totalt
	Skuldebrev	Egetkapital-instrument	Säkring av kassaflödet	
Milj. €				
Ingående balans 1.1.2016	32	77	11	120
Förändringar i verkligt värde	128	14	3	145
Realisationsvinster överförda till resultaträkningen	-9	-18		-26
Nedskrivningar överförda till resultaträkningen		13		13
Överföringar till räntenetto			-7	-7
Uppskjuten skatt	-24	-2	1	-25
Utgående balans 30.9.2016	128	84	8	220

	Finansiella tillgångar som kan säljas			Totalt
	Skuldebrev	Egetkapital-instrument	Säkring av kassaflödet	
Milj. €				
Ingående balans 1.1.2015	102	112	17	231
Förändringar i verkligt värde	-67	4	3	-61
Realisationsvinster överförda till resultaträkningen	-16	-62		-78
Nedskrivningar överförda till resultaträkningen		7		7
Överföringar till räntenetto			-8	-8
Uppskjuten skatt	16	10	1	28
Utgående balans 30.9.2015	36	71	12	119

Fonden för verkligt värde före skatt uppgick till 274 miljoner euro (150) och den uppskjutna skatteskuld som ansluter sig till den uppgick till 54 miljoner euro (30). Vid slutet av rapportperioden ingick i fonden för verkligt värde totalt 117 miljoner euro (107) i positiva värdeförändringar och totalt 12 miljoner euro (12) i negativa värdeförändringar i egetkapitalinstrument.

Den negativa fonden för verkligt värde upplöses genom värdestegringar på tillgångarna och resultatförda nedskrivningar.

Not 16 Ställda säkerheter

Milj. €	30.9.2016	31.12.2015
Ställda för egna skulder och åtaganden		
Inteckningar	1	1
Panter	1	3
Övriga	2 055	528
Övriga ställda säkerheter		
Panter *	3 281	3 969
Ställda säkerheter totalt	5 337	4 501
Övriga skulder med säkerhet	450	507
Skulder med säkerhet totalt	450	507

* varav 2 000 miljoner euro utgör säkerhet för den dagsinterna limiten.

Not 17 Åtaganden utanför balansräkningen

Milj. €	30.9.2016	31.12.2015
Garantier	714	765
Garantiansvar	1 375	1 402
Kreditlöften	5 878	5 745
Utfästelser i anslutning till kortvariga affärstransaktioner	238	173
Övriga åtaganden*	665	394
Åtaganden utanför balansräkningen totalt	8 870	8 480

* Varav skadeförsäkringsrörelsens åtaganden i kapitalfonder 144 miljoner euro (121).

Not 18 Kapitalkäckning för kreditinstitut

Kapitalkäckningen för kreditinstitut har redovisats i enlighet med EU:s tillsynsförordning (EU 575/2013) (CRR).

Kapitalbas, milj. €	30.9.2016	31.12.2015
OP Företagsbankskoncernens eget kapital	3 978	3 741
Försäkringsbolagens inverkan på eget kapital avdras	-474	-365
Fonden för verkligt värde, säkring av kassaflöde	-8	-11
Kärnprimärkapital (CET1) före avdrag	3 496	3 364
Immateriella tillgångar	-78	-73
Överskott i pensionsansvar och värderingskorrigeringar	-19	-20
Planerad vinstutdelning	-96	-155
Nedskrivningar - förväntade förluster underskott	-123	-115
Kärnprimärkapital (CET1)	3 180	3 001
Kapitallån på vilka tillämpas övergångsbestämmelse	140	192
Primärkapitaltillskott (AT1)	140	192
Primärkapital (T1)	3 320	3 193
Debenturlån	1 203	1 207
Supplementärkapital (T2)	1 203	1 207
Kapitalbas totalt	4 523	4 400

På kapitallån har tillämpats övergångsbestämmelser för gamla kapitalinstrument. I juni löstes in ett kapitallån på JPY10 miljarder, av vilket 52 miljoner euro under jämförelseperioden hade räknats till kapitalbasen.

Totalt riskvägt exponeringsbelopp, milj. €	30.9.2016	31.12.2015
Kredit- och motpartsrisk	19 112	18 155
Schablonmetoden (SA)	1 885	1 778
Exponeringar mot stater och centralbanker	32	23
Institutsexponeringar	53	53
Företagsexponeringar	1 746	1 575
Hushållsexponeringar	2	75
Övriga**	52	51
Internmetoden (IRB)	17 227	16 377
Institutsexponeringar	1 159	1 147
Företagsexponeringar	11 466	10 725
Hushållsexponeringar	798	710
Aktieexponeringar *	3 727	3 730
Övriga	77	65
Marknads- och avvecklingsrisken, schablonmetoden	1 384	1 450
Operativ risk, schablonmetoden	1 163	1 297
Övriga risker***	296	390
Totalt	21 955	21 292

* Riskvikten för aktieexponeringar inkluderar 3,7 miljarder euro för OP Gruppens interna investeringar i försäkringsföretag.

** Av riskvikten i posten Övriga består 32 miljoner euro av uppskjutna skattefordringar som behandlas med riskvikten 250 procent av kärnprimärkapitalen i stället för att dras av.

*** Värdejustering av exponeringar (CVA)

Relationstal, %	30.9.2016	31.12.2015
Kärnprimärkapitalrelation (CET1)	14,5	14,1
Tier 1-kapitalrelation	15,1	15,0
Kapitalrelation	20,6	20,7

Relationstal utan övergångsbestämmelser, %	30.9.2016	31.12.2015
Kärnprimärkapitalrelation (CET1)	14,5	14,1
Tier 1-kapitalrelation	14,5	14,1
Kapitalrelation	20,0	19,8

Kapitalkrav, milj. €	30.9.2016	31.12.2015
Kapitalbas	4 523	4 400
Kapitalkrav	2 311	2 238
Buffert för kapitalkrav	2 211	2 162

Kapitalkravet består av minimikravet 8 %, kapitalkonserveringsbufferten 2,5 % och ländervisa kontracykliska buffertkrav för exponeringar i utlandet.

Not 19 Exponeringar enligt ratingklass

Företagsexponeringar enligt ratingklass (FIRB)

30.9.2016

Ratingklass	Expone- rings belopp (EAD), milj. €	CF, genom- snitt, %	PD, genom- snitt, %	LGD i snitt, %	Riskvägda poster, milj. €	Riskvikt, genom- snitt, %	Förväntad förlust, milj. €
1,0–2,0	992	93,3	0,0	44,7	149	15,0	0
2,5–5,5	13 003	75,0	0,2	44,4	5 105	39,3	11
6,0–7,0	3 251	72,5	1,3	44,1	3 093	95,1	18
7,5–8,5	1 901	69,0	4,4	44,5	2 687	141,4	37
9,0–10,0	192	54,1	18,6	44,8	432	225,1	16
11,0–12,0	311	54,7	100,0	46,3			144
Totalt	19 649	74,4	1,0	44,4	11 466	59,3	226

31.12.2015

Ratingklass	Expone- rings belopp (EAD), milj. €	CF, genom- snitt, %	PD, genom- snitt, %	LGD i snitt, %	Riskvägda poster, milj. €	Riskvikt, genom- snitt, %	Förväntad förlust, milj. €
1,0–2,0	1 119	92,1	0,0	44,7	167	14,9	0
2,5–5,5	12 410	70,9	0,2	44,5	5 031	40,5	11
6,0–7,0	2 823	72,3	1,3	44,4	2 759	97,7	16
7,5–8,5	1 658	70,7	4,4	44,5	2 371	143,0	32
9,0–10,0	181	54,7	17,6	44,1	397	219,3	14
11,0–12,0	369	60,7	100,0	46,0			170
Totalt	18 561	71,5	0,9	44,5	10 725	59,0	243

I PD-genomsnittet och riskvikten har inte beaktats fallissemang, dvs. ratingklasserna 11,0 och 12,0.

Beräkningen talen för riskvikt, genomsnitt för raderna totalt har preciserats och jämförelseuppgifterna har korrigerats till motsvarande delar.

Not 20 Försäkringsbolagens solvens

Milj. €	30.9.2016	31.12.2015
Medräkningsbara kapitalbasmedel	1 129	1 105
Solvenskapitalkrav (SCR)		
Marknadsrisk	470	467
Försäkringsrisk	300	286
Motpartsrisk	27	27
Operativ risk	43	44
Diversifieringseffekter och förlusttäckningskapacitet	-145	-126
Totalt	695	698
Buffert för SCR	434	407
SCR-relation, %	162	158

Övergångsbestämmelserna har beaktats i siffrorna för Solvens II.

Not 21 Närståendetransaktioner

OP Företagsbankskoncernens närstående består av moderbolaget OP Andelslag, de dotterbolag som konsolideras i koncernen, intresseföretagen, ledningen och deras nära familjemedlemmar samt övriga närstående företag. Till OP Företagsbankskoncernens ledning räknas OP Företagsbanken Abp:s verkställande direktör och ledamöterna i styrelsen. Till de närstående räknas också bolag, i vilka någon som hör till ledningen eller en nära familjemedlem till en sådan person har ett betydande inflytande. Övriga närstående företag är OP-Eläkekassa, OP-Eläkesäätio och systerföretagen i OP Andelslagskoncernen.

På lån beviljade till närstående tillämpas bankens normala kreditvillkor. Lånen är bundna till de referensräntor som tillämpas allmänt.

Inga väsentliga förändringar har skett i närståendetransaktionerna efter 31.12.2015.

Finansiell information 2017

OP Företagsbanken Abp offentliggör följande finansiella information på basis av sin regelbundna informationsskyldighet i egenskap av emittent av värdepapper:

Bokslutskommunikén 2016 och delårsrapporterna 2017 offentliggörs följande dagar:

Bokslutskommuniké 1.1–31.12.2016	2.2.2017
Delårsrapport 1.1–31.3.2017	27.4.2017
Delårsrapport 1.1–30.6.2017	2.8.2017
Delårsrapport 1.1–30.9.2017	1.11.2017

Helsingfors 2.11.2016

OP Företagsbanken Abp
Styrelsen

Närmare upplysningar:

Verkställande direktör Jouko Pölönen, tfn 010 253 2691

Kommunikationsdirektör Carina Geber-Teir, tfn 010 252 8394

www.op.fi, www.pohjola.fi